

Technologická podpora problematiky bezpečnosti práce v průmyslu komerční bezpečnosti

Technological support for work safety in the commercial security industry

Dominik Krajča

Bakalářská práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Dominik KRAJČA
Osobní číslo: A08346
Studijní program: B 3902 Inženýrská informatika
Studijní obor: Bezpečnostní technologie, systémy a management

Téma práce: Technologická podpora problematiky bezpečnosti práce v průmyslu komerční bezpečnosti

Zásady pro vypracování:

1. Stanovte úkoly manažera průmyslu komerční bezpečnosti na úseku zajištění bezpečnosti práce.
2. Popište současnou legislativu a praxi.
3. Charakterizujte problémy u podniků průmyslu komerční bezpečnosti.
4. Analyzujte kontrolní činnost státu.
5. Uvedte postih nedoržování právních regulativů.
6. Vypracujte návrhy řešení v průmyslu komerční bezpečnosti.
7. Navrhněte předpokládaný vývoj a uveďte návrhy řešení.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. Čermák, Jaroslav. **Bezpečnost práce**. 2. vydání Praha: Eurounion, 1997. ISBN: 80-85858-50-9
2. **Zákony 2010 – sborník znění zákonů a souvisejících předpisů z oblasti pracovního práva k 1.1.2010**
3. **KOLEKTIV AUTORŮ. Hodnocení a řízení rizika na pracovišti. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v malých a středních podnicích**. 2. vyd. Praha: SZÚ a Tigris. ISBN 80-7071-248-1.
4. <http://www.e-bozpz.cz/> [online]. 2011 [cit. 2011-02-03]. Dostupné z WWW: (<http://www.e-bozpz.cz/>)
5. <http://www.bozpinfo.cz/> [online]. 2011 [cit. 2011-02-03]. Dostupné z WWW: (<http://www.bozpinfo.cz/>)

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Vladimír Laucký

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

25. února 2011

Termín odevzdání bakalářské práce:

23. května 2011

Ve Zlíně dne 25. února 2011

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce je pomůckou pro managery, vedoucí osoby a pracovníky průmyslu komerční bezpečnosti na úseku zajištění bezpečnosti práce. Je zde uvedena právní úprava v oblasti BOZP, kterou je potřeba dodržet, aby byly splněny zákonné povinnosti které ukládají příslušné zákony, předpisy, normy a vyhlášky. Následují specifické problémy, se kterými se mohou setkat lidé pohybující se v sektoru bezpečnostních agentur.

Klíčová slova: bezpečnost a ochrana zdraví při práci

ABSTRACT

This bachelor thesis is a tool for managers and leader workers of commercial security industry that are interested in the area of industrial safety. Reader will learn the laws related to industrial safety which are needed to fulfill legal obligations imposed by applicable laws, regulations and standards. It is followed by problems and situations that are present in commercial security industry.

Keywords: work safety and health protection

Na tomto místě bych chtěl vyjádřit své díky vedoucímu mé bakalářské práce JUDr. Vladimíru Lauckému za všechny jeho znalosti, pomoc při tvorbě práce a za vedení. Další poděkování patří všem mým blízkým, kteří mi za celou dobu mého studia nezištně pomohli.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 SOUČASNÁ LEGISLATIVA, PRÁVNÍ PŘEDPISY BOZP	13
1.1 LISTINA PRÁV A SVOBOD	13
1.2 SMĚRNICE RADY 89/391/EHS - O ZAVÁDĚNÍ OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI.....	14
1.3 ZÁKON Č. 262/2006 SB., ZÁKONÍK PRÁCE	14
1.3.1 Hlava I.....	14
1.3.2 Hlava II.....	14
1.3.3 Hlava III.....	14
1.3.4 Shrnutí zákona č. 262/2006 Sb.....	15
1.4 ZÁKON Č.258/2000 SB., O OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ.....	15
1.5 ZÁKON Č. 251/2005 SB., O INSPEKCI PRÁCE	16
1.6 NAŘÍZENÍ VLÁDY.....	16
1.7 VYHLÁŠKY	17
2 POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELŮ	18
2.1 POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELŮ	18
2.2 OBECNÉ POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE	19
2.3 INFORMOVANOST ZAMĚSTNANCŮ	19
2.4 ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ	20
2.5 DOHLED ZAMĚSTNAVATELE NAD DODRŽOVÁNÍM BOZP.....	21
3 KONTROLNÍ ČINNOST STÁTU V OBLASTI BOZP	22
3.1 MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ (MPSV).....	22
3.2 VÝZKUMNÝ ÚSTAV BEZPEČNOSTI PRÁCE, V.V.I.....	22
3.3 ČESKÝ ÚŘAD BEZPEČNOSTI PRÁCE (CUBP/ČÚBP).....	23
3.4 INSPEKTORÁT BEZPEČNOSTI PRÁCE	23
4 SANKCE ZA NEDODRŽOVÁNÍ PRÁVNÍCH REGULATIVŮ	24
5 PRVNÍ POMOC	28
5.1 LÉKÁRNIČKY NA PRACOVÍŠTI – ZÁSADY	28
5.2 OBSAH LÉKÁRNIČKY	28
5.3 PRVNÍ POMOC PŘI ZÁSAHU EL. PROUDEM.....	29
5.4 PRVNÍ POMOC PŘI POPÁLENINÁCH	30
5.5 PRVNÍ POMOC PŘI KRVÁCENÍ	30
6 ZÁVODNÍ PREVENTIVNÍ PÉČE	31

6.1	POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE NA ÚSEKU ZAJIŠTĚNÍ ZÁVODNÍ PREVENTIVNÍ PÉČE	31
7	BEZPĚČNOSTNÍ ZNAČENÍ A TABULKY.....	33
8	BEZPEČNOST PŘI PROVOZOVÁNÍ DOPRAVY DOPRAVNÍMI PROSTŘEDKY	35
II	PRAKTICKÁ ČÁST	36
9	SPECIFIKA BEZPEČNOSTNÍCH AGENTUR.....	37
9.1	SOUČASNÝ STAV	37
9.2	POŽADOVANÉ VLASTNOSTI U PRACOVNÍKA BEZPEČNOSTNÍ AGENTURY	37
9.3	PŘIJMUTÍ NOVÉHO ZAMĚSTNANCE.....	38
9.4	ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ	38
9.5	ZKOUŠKY ZNALOSTÍ	39
9.6	POUŽÍVÁNÍ SLUŽEBNÍCH PSŮ V PKB	39
10	PROVĚRKA BEZPEČNOSTI PRÁCE	41
10.1	PROVĚRKA BOZP-DOTAZNÍK.....	41
10.2	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU.....	47
11	PRACOVNÍ PODMÍNKY ŽEN, MLADISTVÝCH OSOB A OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM	48
11.1	PRACOVNÍ PODMÍNKY TĚHOTNÝCH ŽEN A MATEK.....	48
11.2	PRACOVNÍ PODMÍNKY MLADISTVÝCH.....	48
11.3	PŘÍLOHA Č. 3 K VYHLÁŠCE Č. 288/2003 Sb.	49
11.4	PŘÍLOHA Č. 4 K VYHLÁŠCE Č. 288/2003 Sb.	50
11.5	PRACOVNÍ PODMÍNKY OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM	52
12	ÚRAZY.....	54
12.1	ZRANĚNÍ - ÚRAZY	55
12.1.1	Úrazy el. proudem	55
12.1.1.1	Účinky proudu na lidský organismus.....	56
12.1.2	Střelná poranění.....	56
12.1.3	Řezné rány	57
12.1.4	Sečné rány	57
12.1.5	Bodné rány	57
12.2	ZPŮSOB EVIDENCE ÚRAZŮ, HLÁŠENÍ A ZASÍLÁNÍ ZÁZNAMU O ÚRAZU	57
12.2.1	Evidence úrazů	57
12.2.2	Zaslání záznamu o úrazu	58
12.2.3	Záznam o úrazu – vzor	58
12.3	ODŠKODŇOVÁNÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ.....	59
12.3.1	Zproštění odpovědnosti	59
13	OCHRANNÉ POMŮCKY A PROSTŘEDKY.....	60

14	BEZPEČNÉ POUŽÍVÁNÍ INDIVIDUÁLNÍCH TECHNICKÝCH PROSTŘEDKŮ	62
14.1	OBUŠKY	62
14.2	PARALYZÉRY.....	63
14.3	OBRANNÉ SPREJE	63
14.4	PALNÉ ZBRANĚ.....	64
14.4.1	Manipulace se zbraní.....	64
14.4.2	Kontrola zbraně.....	65
14.4.3	Použití palné zbraně	65
14.4.4	Uchopení zbraně.....	66
14.4.5	Uchovávání zbraní.....	67
15	ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRACOVNÍKŮ V ELEKTROTECHNICE, MONTÁŽE, REVIZE EL. ZAŘÍZENÍ.....	68
15.1	VYHLÁŠKA Č. 50/1978	68
15.1.1	Pracovníci seznámení.....	68
15.1.2	Pracovníci poučení	68
15.1.3	Pracovníci znalí a pracovníci znalí s vyšší kvalifikací.....	69
15.2	LHŮTY REVIZÍ EL. ZAŘÍZENÍ Z HLEDISKA DRUHU PROSTŘEDÍ	69
15.3	LHŮTY REVIZÍ EL. ZAŘÍZENÍ Z HLEDISKA UMÍSTĚNÍ EL. ZAŘÍZENÍ.....	70
15.4	ZÁSADY BEZPEČNÉ OBSLUHY A PRÁCE NA ELEKTRICKÝCH ZAŘÍZENÍCH	70
	ZÁVĚR	72
	ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ.....	73
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	77
	SEZNAM OBRÁZKŮ	78
	SEZNAM TABULEK.....	79
	SEZNAM PŘÍLOH.....	80

ÚVOD

Zajistit bezpečnost při práci a předcházet újmám na zdraví a životech zaměstnanců patří mezi základní povinnosti zaměstnavatelů. Tato povinnost zaměstnavatele je dána především zákonem č.65/1965., Sb. ve znění pozdějších předpisů. Cílem BOZP je snížit míru rizika úrazu a předcházet újmám na zdraví všech zaměstnanců. Zaměstnavatel je povinen seznámit nově přijímané zaměstnance, mimo jiné, s právními předpisy a s ostatními předpisy souvisejícími se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Problematika bezpečnosti práce je velmi obsáhlý obor. Tento obor zahrnuje všechny aspekty ochrany osob a jejich zdraví při práci. Patří sem zdravotní, technické, technologické, dokumentační, vzdělávací a organizační složky, které dohromady tvoří bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Cílem problematiky bezpečnosti práce je seznámit jak zaměstnance, kteří jsou vůči svým zaměstnancům povinni dodržovat veškeré vyhlášky, zákony, normy a nařízení, tak i zaměstnance, kterým může znalost problematiky BOZP pomoci vyhnout se zraněním, újmám na zdraví a v nejzazším možném případě i zachránit život, s touto obsáhlou problematikou.

Problematika bezpečnosti práce se snaží odhalit stávající i teprve vznikající nová rizika, která ohrožují zdraví člověka při vykonávání pracovní činnosti. Do procesu BOZP patří i vyhledávání, návrh a realizace technických, technologických, organizačních a zdravotních opatření, jejichž zavádění do praxe odstraní nebo minimalizuje riziko ohrožení zdraví člověka. Nedílnou součástí této problematiky je různými formami, jako například písemně, či dnes již ve větší míře elektronicky, informovat různými způsoby, jako například vzdělávacími bloky, různými školeními, či sadami testů, zaměstnance i zaměstnavatele o právech, ale především povinnostech, které plynou z příslušných zákonů a vyhlášek.

Již při plánování podnikatelské kariéry, se musí každý člověk, který chce mít zaměstnance, zabývat problematikou BOZP, stanovit a analyzovat možná rizika a kontrolovat, zda svým jednáním nepřijde do konfliktu s právními a ostatními předpisy týkajícími se zajištění BOZP. Každý budoucí zaměstnavatel může již včasným vyhodnocením možných rizik a stanovením potřebných opatření minimalizovat možnost jakéhokoliv zranění, a to již ve fázi plánování podnikatelského záměru.

U soukromých bezpečnostních služeb je míra rizika zranění velmi vysoká. Toto je dáno již nespécifickým postavením činnosti firmy, ale také stavy, do kterých se může zaměstnanec SBS dostat při plnění svých pracovních povinností.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SOUČASNÁ LEGISLATIVA, PRÁVNÍ PŘEDPISY BOZP

Nejdůležitějším pilířem pro managery průmyslu komerční bezpečnosti je podle mého názoru legislativa a právní předpisy. Tyto regulativy jasně stanovují práva a povinnosti na obou stranách, jak pro zaměstnavatele, tak pro zaměstnance. Orientace v legislativě a její znalost musí být u osob odpovědných za BOZP na perfektní úrovni, nic nesmí být zanedbáno.

Základním cílem všech těchto předpisů, týkajících se BOZP, je jasně a jednoznačně vymezit práva a povinnosti zaměstnavatelů, zaměstnanců, vedoucích zaměstnanců a managementu. Mezi nejdůležitější a nejvýznamnější právní podklady patří:

- Ústava ČR
- Zákoník práce
- Listina práv a svobod
- Zákon o ochraně veřejného zdraví
- Směrnice rady ES – 89/331/EEC
- Zákon o inspekci práce
- Vyhlášky sbírky zákonů
- Nařízení vlády
- České normy

1.1 Listina práv a svobod

V této listině se nacházejí, mimo jiné, tato relevantní ustanovení:

- Zaměstnanci mají právo na spravedlivou odměnu za práci a uspokojivé pracovní podmínky,
- mladiství, ženy a osoby se zdravotním postižením mají právo na zvýšenou ochranu zdraví při práci a zvláštní pracovní podmínky,
- mladiství a osoby se zdravotním postižením mají právo na ochranu v pracovních vztazích a na pomoc při přípravě k výkonu povolání,
- každý má právo na ochranu zdraví.

1.2 Směrnice Rady 89/391/EHS - o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Tato směrnice rady evropského parlamentu stanovuje, mimo jiné, obecné povinnosti zaměstnavatelů, služby pro ochranu a prevenci a první pomoc, zdolávání požárů, postup při evakuaci, povinnosti při vážném a bezprostředním nebezpečí. Tato směrnice stanovuje především:

- Povinnost zaměstnavatele přijímat opatření pro bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců, opatření pro prevenci pracovních rizik a školení,
- zaměstnavatel jmenuje jednoho nebo více zaměstnanců k provádění činnosti týkající se ochrany a prevence pracovních rizik,
- zaměstnavatel musí určit zaměstnance pověřené poskytováním první pomoci, zdoláváním požárů a evakuací zaměstnanců,
- zaměstnavatel přijme opatření aby zaměstnanci získali všechny informace o bezpečnostních a zdravotních opatřeních.

1.3 Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Pátá část tohoto zákona se zabývá bezpečností a ochranou zdraví při práci.

1.3.1 Hlava I

Tato část se zabývá především předcházením ohrožení života a zdraví při práci.

1.3.2 Hlava II

Tato hlava se zabývá již konkrétními povinnostmi zaměstnavatele a právy a povinnostmi zaměstnance.

1.3.3 Hlava III

Tato hlava stanovuje další požadavky BOZP v pracovněprávních vztazích a také zajištění BOZP, a také při činnosti mimo pracovněprávní vztah, které stanoví zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

1.3.4 Shrnutí zákona č. 262/2006 Sb.

Tento zákon obsahuje především ustanovení týkající se:

- osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP),
- prevence rizik,
- pracovních úrazů,
- bezpečnostních značek a symbolů,
- výrobních a pracovních prostředků,
- odborné způsobilosti,
- rizikových faktorů pracovních podmínek,
- zákazu některých typů prací,
- účast zaměstnanců na projednávání a řešení otázek týkajících se BOZP,
- kontroly odborových orgánů,
- organizace pracovních postupů,
- povinnosti zaměstnavatele, práva a povinnosti zaměstnanců.

1.4 Zákon č.258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.

Tento zákon obsahuje, mimo ustanovení týkající se zdraví obyvatelstva, především ustanovení pro zaměstnavatele. Patří sem především tato ustanovení:

- ochrana před hlukem, vibracemi a neionizujícím zářením,
- definice rizikových prací,
- definice orgánů veřejného zdraví, jejich pravomoci a povinnosti,
- výkon státního dozoru,
- požadavky pro osobní hygienu zaměstnanců, ubytovací služby,
- předpoklady a podmínky pro provozování epidemiologicky závažných činností,
- povinnost zaměstnavatele zařadit všechny provozované činnosti do kategorií.

1.5 Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce

Tento zákon upravuje zřízení a postavení orgánů inspekce práce jako kontrolních orgánů na úseku ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek, působnost a příslušnost orgánů inspekce práce, práva a povinnosti při kontrole a sankce za porušení stanovených povinností. Tento zákon ve svém znění řeší působnost a příslušnost úřadů a inspektorátů, práva a povinnosti při provedené kontrole, přestupky a správní delikty právnických osob a další ustanovení. Z tohoto zákona pro nás především vyplývají tato ustanovení:

- Rovné zacházení se všemi zaměstnanci, pracovní podmínky, odměňování za vykonanou práci, odbornou přípravu a příležitost dosáhnout postupu v zaměstnání,
- zákaz jakékoliv přímé, či nepřímé diskriminace zaměstnanců, obtěžování, sexuálního obtěžování, pronásledování, atd.,
- tento zákon také stanovuje přestupky na úseku pracovního poměru nebo dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, přestupky na úseku odměňování zaměstnanců, přestupky na úseku náhrad, přestupky na úseku pracovní doby, přestupky na úseku dovolené, přestupky na úseku zvláštních pracovních podmínek některých zaměstnanců, přestupky na úseku bezpečnosti technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví, přestupky na úseku vyhrazených technických zařízení, přestupky na úseku agenturního zaměstnávání, ale především přestupky na úseku bezpečnosti práce.

1.6 Nařízení vlády

Tato nařízení patří mezi prováděcí předpisy k zákonům. Pro oblast BOZP jsou vydána tato nařízení:

- NV stanovující podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci,
- NV stanovující způsob evidence, hlášení a zasílání záznamů o úrazech,
- NV stanovující rozsah a podmínky pro osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP),
- NV stanovující vzhled a umístění bezpečnostních signálů a značek,

- NV stanovující způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky,
- NV stanovující požadavky na bezpečný provoz, používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí,
- NV o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí.

1.7 Vyhlášky

Vyhlášky řeší především specifické problémy, jako například:

- Základní požadavky pro zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení,
- podmínky pro zařazování prací do kategorií,
- odborné způsobilosti v elektrotechnice,
- práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným nebo kojícím ženám, matkám a mladistvým,
- podmínky za nichž mohou mladiství výjimečně konat zakázané práce z důvodu přípravy do povolání.

2 POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELŮ

Tyto vycházejí především z následujících zákonů:

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
- Zákon č.258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů,
- Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek BOZP,
- Směrnice Rady 89/391/EHS - o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

2.1 Povinnosti zaměstnavatelů

- Povinnosti zaměstnavatele vůči zaměstnancům jsou zajištěny především §101 – 108 zákoníku práce,
- zaměstnavatel je především povinen zajistit ochranu zdraví zaměstnanců a jejich bezpečnost,
- v případě, že na jednom pracovišti plní své povinnosti zaměstnanci více zaměstnavatelů, jsou zaměstnavatelé povinni se vzájemně informovat o provedené ochraně před možnými riziky a spolupracovat při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- zaměstnavatel je povinen zajistit takové prostředí, které bude pro jeho zaměstnance bezpečné a zdraví neohrožující, a to vhodnou organizací BOZP,
- zaměstnavatel by měl soustavně a cílevědomě vyhledávat možná nebezpečí, jejich zdroje a příčiny,
- přijímat a provádět opatření k minimalizaci nebo úplnému odstranění rizik na pracovišti,
- zaměstnavatel by měl nejvíce omezit působení negativních vlivů práce na zdraví zaměstnanců,
- zaměstnavatel je povinen vydávat opatření v čase, kontrolovat účinnost a dodržování těchto opatření a zajišťovat zlepšování pracovních podmínek.

2.2 Obecné povinnosti zaměstnavatele

- Vyhýbat se rizikům a vyhodnotit rizika, která jsou nevyhnutelná,
- odstraňovat rizika,
- přizpůsobovat se technickému pokroku,
- zavést systém pro prevenci rizik včetně výrobního postupu, organizace práce, pracovních podmínek a sociálních vztahů,
- vyhodnocovat rizika pro BOZP při volbě pracovního zařízení,
- zajišťovat lepší úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců,
- náklady na bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci musí nést především zaměstnavatel,
- přijmout nezbytná opatření pro první pomoc, evakuaci zaměstnanců a zdolávání požárů,
- zajistit nezbytné spojení se službami v oblasti první pomoci, lékařské záchranné služby, vyprošťovacích prací a zdolávání požárů,
- určit zaměstnance pověřené poskytováním první pomoci, evakuací zaměstnanců a zdoláváním požárů,
- informovat všechny zaměstnance, kteří jsou nebo mohou být vystaveni nebezpečí, o riziku a opatřeních
- zaměstnavatel nesmí vyzvat zaměstnance, s výjimkou náležitě odůvodněných případů, aby znovu zahájil činnost v pracovní situaci v trvajícím nebo hrozícím nebezpečí,
- určit ochranná opatření a ochranné prostředky,
- vést seznam pracovních úrazů
- vypracovávat zprávy o pracovních úrazech v souladu s právními předpisy.

2.3 Informovanost zaměstnanců

Každý zaměstnavatel by měl neustále přijímat opatření, aby jeho zaměstnanci získávali všechny informace o bezpečnostních a zdravotních rizicích, o preventivních a ochranných

opatření, které se týkají jak celého podniku nebo firmy, ale i jednotlivých pracovních míst. Zaměstnanci určení pro provádění činností, které jsou spjaty s BOZP, nebo zástupci těchto zaměstnanců by měli mít neustálý přístup k hodnocení rizik a k ochranným opatřením. Mezi tato ochranná opatření patří i ta, která se vztahují na zvláště ohrožené skupiny zaměstnanců. Tito zaměstnanci by také měli mít přístup k opatřením týkajících se nutných ochranných prostředků, které musí být použity v případě stanovených nutných ochranných opatření.

2.4 Školení zaměstnanců

Každý zaměstnavatel by měl mít na mysli, že musí zajistit, aby se každému zaměstnanci dostalo uspokojivého školení o bezpečnosti a ochraně zdraví. Tato školení by měla být brána jako informace, nebo pokyny pro zaměstnance a to v těchto případech:

- Přijetí nového zaměstnance do pracovního poměru,
- přeložení zaměstnance na jinou práci, nebo změna rozsahu pracovních povinností,
- zavedení nové technologie,
- změna pracovního zařízení, nebo zavedení nového,
- pokud zaměstnanci jiného zaměstnavatele vykonávají pracovní činnost v jeho podniku nebo budově.

Všechna tato školení by měla být přizpůsobena změnám rizik na pracovišti a výskytu nových rizik. Školení by měla být pravidelně opakována a udržována v aktualizované podobě. Zaměstnanci v oblasti ochrany zdraví při práci mají také nárok na vhodné školení. Zaměstnavatel by měl mít na paměti, že školení by měla být pouze na náklady zaměstnavatele a měla by probíhat v pracovní době nebo v souladu se zvyklostmi uvnitř podniku nebo firmy.

Pokud jsou na jednom pracovišti přítomni zaměstnanci více podniků, musí zaměstnavatelé spolupracovat při uskutečňování opatření týkajících se bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví při práci a, s přihlédnutím k povaze činností, koordinovat svou činnost v oblasti ochrany a prevence pracovních rizik, vzájemně se informovat o rizicích a informovat také své zaměstnance nebo zástupce zaměstnanců. Náklady na bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci nesmějí v žádném případě nést zaměstnanci. [1]

2.5 Dohled zaměstnavatele nad dodržováním BOZP

Každý zaměstnavatel by měl mít vytvořen vnitřní předpis pro zajištění BOZP. Tento předpis by mohl být včleněn do pracovního řádu firmy, nebo by byl veden samostatně, a zaměstnanci by museli odsouhlasit jeho dodržování. Tento předpis by měl obsahovat především

3 KONTROLNÍ ČINNOST STÁTU V OBLASTI BOZP

3.1 Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)

- Toto ministerstvo je odpovědné za tvorbu národní politiky v oblasti BOZP,
- snaží se zachovat maximální pracovní kapacity pracovní síly v rámci udržitelného sociálního a ekonomického rozvoje,
- počíná si tak, aby účinnost ekonomiky byla co nejvyšší, ale zároveň aby bylo naplněno ústavní právo na uspokojivé pracovní podmínky,
- provádí informační kampaně týkající se plnění povinností zaměstnavatelů ve vztahu ke koordinátorovi BOZP,
- řeší problematiku BOZP na mezinárodní úrovni,
- navrhuje a zpracovává právní předpisy,
- ministr práce a sociálních věcí může jmenovat či odvolat předsedu Českého úřadu bezpečnosti práce.

3.2 Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i.

Tento výzkumný ústav je stanoven dle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích. Účelem tohoto ústavu je vědecký výzkum v oblasti BOZP. Tento ústav se řídí především Úmluvami mezinárodní organizace práce, požadavky Rady Evropské Unie a Evropské komise, Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, Eurostatu, a z potřeb zřizovatele a inspekce práce. Mezi hlavní náplň činnosti tohoto ústavu patří mimo jiné:

- Vědecký výzkum v oblasti BOZP,
- aplikace metod a prostředků v oblasti prevence rizik ohrožení zdraví a životů osob a životního prostředí,
- monitorování stavu vývoje BOZP,
- vytváření a udržování dat a statistik v oblasti BOZP,
- provoz informačních systémů v oblasti BOZP,

- školící a vzdělávací činnost v oblasti BOZP,
- zajišťování a organizace odborných akcí,
- využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi.

3.3 Český úřad bezpečnosti práce (CUBP/ČÚBP)

Jedná se o orgán státní správy, který je přímo podřízen Ministerstvu práce a sociálních věcí. V čele tohoto úřadu je předseda jmenován ministrem práce a sociálních věcí. Tento úřad vykonává svou činnost podle zákona č. 174/1968 Sb. o státním odborném dozoru, orgány a organizace státního odborového dozoru. Český úřad bezpečnosti práce:

- Je řídicím orgánem pro Inspektoráty bezpečnosti práce,
- organizuje státní odborný dozor v oblasti BOZP,
- provádí výzkum na úseku BOZP,
- rozhoduje o odvoláních proti opatřením Inspektorátů bezpečnosti práce,
- organizuje prověrky zaměřené na odvětví činnosti s nejvyšším rizikem.

3.4 Inspektorát bezpečnosti práce

- Pro každý kraj je stanoven Inspektorát bezpečnosti práce,
- tyto Inspektoráty se zaměřují na dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení a předpisů, které stanovují bezpečnost práce,
- inspektoráty rozhodují o udělení nebo odnětí oprávnění k provozu zařízení.

4 SANKCE ZA NEDODRŽOVÁNÍ PRÁVNÍCH REGULATIVŮ

Nedodržování právních regulativů v oblasti bezpečnosti práce může mít za následek vysoké sankce ze strany orgánů státní správy a samosprávy, ale především je zde riziko ohrožení zaměstnanců a ohrožení majetku podnikatele. Postihy za nedodržování právních regulativů jsou stanoveny zákonem č. 251/2005 Sb. Dodržování právních regulativů a případné sankce za jejich nedodržování řeší Státní úřad inspekce práce. Tento úřad spadá přímo pod Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Úřad a inspektoráty kontrolují dodržování povinností vyplývajících z

- právních předpisů, z nichž vznikají zaměstnancům, příslušnému odborovému orgánu nebo radě zaměstnanců nebo zástupci pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- práva nebo povinnosti v pracovněprávních vztazích včetně právních předpisů o odměňování zaměstnanců, náhradě mzdy nebo platu a náhradě výdajů zaměstnancům, s výjimkou právních předpisů o zaměstnanosti a právních předpisů o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů,
- právních předpisů stanovících pracovní dobu a dobu odpočinku,
- právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce,
- právních předpisů k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví a právních předpisů o bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení,
- právních předpisů o zaměstnávání zaměstnankyň, mladistvých zaměstnanců³⁾, zaměstnanců pečujících o děti, jakož i zaměstnanců, kteří prokázali, že převážně sami dlouhodobě pečují o převážně nebo úplně bezmocnou osobu,
- právních předpisů upravujících výkon umělecké, kulturní, sportovní a reklamní činnosti dětmi.[2]

Pokuty za nedodržování zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce řeší postihy za nedodržování předpisů pro řízení a k zajištění bezpečnosti práce a dodržování podmínek pracovního prostředí. §28 tohoto zákona řeší správní delikty právnických osob na úseku pracovní doby. Za správní delikt podle tohoto § lze uložit pokutu až do výše 2 000 000 Kč.

§30 řeší správní delikty právnických osob na úseku bezpečnosti práce. Jelikož nás bezpečnost práce zajímá nejvíce, uvedu zde proto kompletní znění: Podle § 30

Správní delikty právnických osob na úseku bezpečnosti práce

(1) Právnická osoba se dopustí správního deliktu na úseku bezpečnosti práce tím, že

a) nezajistí s ohledem na možné ohrožení života nebo zdraví bezpečnost fyzických osob zdržujících se s jejím vědomím na jejích pracovištích,

b) neplní informační povinnost stanovenou v § 132 odst. 4 zákoníku práce,

c) nezajistí spolupráci osob na jednom pracovišti, aby byli kromě jejích zaměstnanců chráněni také zaměstnanci jiné osoby,

d) přenese náklady spojené se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na zaměstnance,

e) nezajistí přijetí opatření potřebných k prevenci rizik, ačkoli k tomu má povinnost podle zvláštního právního předpisu,

f) nedodrží povinnosti při zajišťování bezpečnosti práce stanovené v § 133 zákoníku práce,

g) neposkytne bezplatně osobní ochranné pracovní prostředky, pracovní oděvy a obuv, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky nebo ochranné nápoje, ačkoli k tomu má povinnost podle zvláštního právního předpisu,

h) nesplní povinnost udržovat osobní ochranné pracovní prostředky v použitelném stavu nebo nekontroluje jejich používání,

i) neumístí bezpečnostní značky nebo nezavede signály, ačkoli k tomu má povinnost podle zvláštního právního předpisu,

j) nevyšetří příčiny a okolnosti pracovního úrazu, ačkoli k tomu má povinnost podle zvláštního právního předpisu,

k) nevyhotoví záznam o pracovním úrazu nebo nevede dokumentaci ve stanoveném rozsahu, ačkoli k tomu má povinnost podle zvláštního právního předpisu,

l) nepředá vyhotovení záznamu o pracovním úrazu postiženému a v případě smrtelného pracovního úrazu jeho rodinným příslušníkům, [3]

- m) nevede evidenci o pracovních úrazech ve stanoveném rozsahu, ačkoli k tomu má povinnost podle zvláštního právního předpisu,
- n) neohlásí pracovní úraz a nezašle záznam o něm stanoveným orgánům a institucím,
- o) nepřijme opatření proti opakování pracovních úrazů,
- p) nevede evidenci fyzických osob, u nichž byla uznána nemoc z povolání,
- q) neplní povinnosti týkající se pracoviště a pracovního prostředí stanovené v § 134 zákoníku práce a v nařízení vlády, kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí,
- r) neplní povinnosti při zajištění řádného stavu používaných výrobních a pracovních prostředků a zařízení stanovené v § 134a zákoníku práce,
- s) poruší povinnost týkající se organizace práce a pracovních postupů stanovenou v § 134e zákoníku práce, nařízení vlády, kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat, nařízení vlády, kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru, a nařízení vlády, kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky,
- t) nepřizná právo odmítnout výkon práce, o níž lze mít důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje život nebo zdraví zaměstnanců, popřípadě život nebo zdraví jiných fyzických osob,
- u) zaměstná mladistvé zaměstnance pracemi, při nichž jsou vystaveni zvýšenému nebezpečí úrazu nebo při jejichž výkonu by mohli vážně ohrozit bezpečnost a zdraví ostatních zaměstnanců nebo jiných fyzických osob,
- v) nepřizná odborovým orgánům právo vykonávat kontrolu nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v rozsahu stanoveném v § 136 zákoníku práce,
- w) nepřizná zaměstnancům právo účasti na řešení otázek souvisejících s bezpečností a ochranou zdraví při práci, ačkoli k tomu má povinnost podle zvláštního právního předpisu,
- x) nezajistí na pracovištích dodržování zákazu požívání alkoholických nápojů nebo zneužívat jiné návykové látky. [3]

(2) Za správní delikt podle odstavce 1

- a) písm. b), c), v), w) a x) lze uložit pokutu až do výše 300 000 Kč,
- b) písm. l), m), n) a p) lze uložit pokutu až do výše 400 000 Kč,
- c) písm. a), g), j), k), q), r), s) a t) lze uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč,
- d) písm. d), e), f), h), i), o) a u) lze uložit pokutu až do výše 2 000 000 Kč. [3]

Další relevantní § 31 řeší správní delikty právnických osob na úseku zvláštních pracovních podmínek některých zaměstnanců. V tomto paragrafu se jedná především o řešení situací těhotných zaměstnankyň a matek a mladistvých zaměstnanců. Za nedodržení tohoto § je stanovena pokuta v maximální výši 1 000 000 Kč.

Následující §32 řeší správní delikty právnických osob na úseku bezpečnosti technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví. Tady se jedná především o povinnost, aby technická zařízení stanovená zvláštním předpisem obsluhovaly jen zdravotně a odborně způsobilé osoby. Nedodržení je trestáno pokutou do maximální výše 2 000 000 Kč.

§ 33 řeší problematiku správních deliktů právnických osob na úseku vyhrazených technických zařízení.

Zde se jedná především o provádění prohlídek, revizí a zkoušek na úseku vyhrazených technických zařízení. Penalizováno je také nedodržení lhůty k odstranění závad zjištěných při kontrole. Výše maximální pokuty je 2 000 000 Kč jakož i zákaz činnosti a odnětí příslušného oprávnění.

5 PRVNÍ POMOC

Včasné, rychlé a efektivní poskytnutí první pomoci, nejen na pracovišti, může zachránit lidský život. Umístění lékárníček a školení zaměstnanců na úseku první pomoci by proto nemělo být bráno na lehkou váhu

5.1 Lékárníčky na pracovišti – zásady

- Pracoviště by měla být vybavena lékárníčkami,
- Udržování lékárníček a dodržování záručních lhůt jednotlivých složek lékárníčky zajišťuje organizace,
- Lékárníčka musí být neustále přístupná, označená a snadno nalezitelná.

Obr. 1. Vhodná lékárníčka do firmy s důležitými telefonními čísly [4]

5.2 Obsah lékárníčky

Dříve bylo vybavení lékárníčky stanoveno Odborovou normou ON 84 6635. Tyto normy však byly zákonem č. 142/1992 Sb., o technických normách, zrušeny bez náhrady.

Obsah lékárníčky na pracovišti není stanoven obecně závazným předpisem. Zákoník práce v § 132a odst. 6 však předpokládá, že lékárníčka bude ve spolupráci se zdravotnickým zařízením poskytujícím zaměstnavateli závodní preventivní péči (§ 9, 18a, 35a a 40 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. 548/1991 Sb.), a to v rozsahu odpovídajícím rizikům na pracovišti. [5]

Lékárnička na pracovišti by tedy měla vybavena na základě zhodnocení rizik, která mohou vzniknout a při stanovení vybavení lékárničky by se mělo spolupracovat s lékařem závodní preventivní péče.[5]

Inspiraci můžeme najít v již neexistující zmíněné Odborové normě č. 84 6635. Tato norma již není závazná a vybavení lékárničky je pouze doporučené.

Léčiva:	Počet kusů:
ACYLPYRIN, ASPIRIN (10 tablet)	2
CARBOSORB - absorpční uhlí (balení)	1
GASTROGEL nebo jiný antacid	1
Borová oční voda	1
Ataralgin nebo jiné analgetikum	1
Septonex nebo jiný dezinfekční přípravek	1
Obvazový materiál:	
Gáza hydrofilní skládaná sterilní (7,5 x 7,5 cm á 5 ks)	2
Spofaplast (2,5 cm x 2 m)	1
Spofaplast rychloobvaz (6 x 1 cm)	1
Obinadlo hydrofilní sterilní (6 cm x 5 m)	2
Obinadlo škrticí pryžové (délka 70 cm)	1
Obvaz NERIT	4
Polštářek PORIN	10
Obinadlo hydrofilní sterilní (10 cm x 5 m)	10
Šátek trojčipý	1
Vata obvazová skládaná (50 g)	2
Zdravotnické pomůcky:	
Pinzeta anatomická	1
Příručka "První pomoc"	1
Rouška resuscitační	2
Špendlíky zavírací	6
Teploměr lékařský v pouzdře	1
TRAUMACEL zásyp	1
Rukavice pryžové (latexové) chirurgické v obalu	1

Tabulka 1 Návrh lékárničky [5]

Provedl jsem kontrolu dostupnosti všech složek lékárničky a aktuálnost jejich názvů a vše je v pořádku a všechny složky lékárničky jsou na trhu dostupné i dnes.

5.3 První pomoc při zásahu el. proudem

- Zraněného musíme co nejrychleji vyprostit z elektrického obvodu bezpečným způsobem. Buď přerušením kontaktu těla s el. obvodem nebo vypnutím jističe,

vypínače, vytažením přívodní šňůry. Musíme dávat pozor, abychom se sami nestali součástí obvodu,

- zjistíme stav zraněného, zda má hmatatelný tep a zda je přítomno dýchání,
- pokud nenahmatáme srdeční tep, zahájíme masáž srdce a umělé dýchání,
- pokud má zraněný tep a pouze nedýchá, zahájíme pouze umělé dýchání,
- zavoláme záchrannou zdravotnickou službu,
- v pokusech o oživení zraněného pokračujeme až do příjezdu lékaře.

5.4 První pomoc při popáleninách

Jako první je důležitá technická první pomoc. Jedná se o:

- Uhašení ohně, svlečení horkého oděvu (pouze pokud není přiškvařen),
- odstranění vodičů tepla (prsteny, náušnice, řetízky – možnost otoku),
- přesun postiženého z horkého prostředí.

Poté provádíme zdravotnickou první pomoc.

- Popáleniny I. a II. stupně menšího rozsahu chladíme nezávadnou vodou, dokud to přináší úlevu (do 20 minut),
- ránu, pokud možno, sterilně překryjeme,
- puchýře nepropichujeme, přiškvařené oblečení nestrháváme,
- protišoková opatření (teplo, tekutiny, ticho, tišení bolesti, transport).

5.5 První pomoc při krvácení

- Stlačíme krvácející ránu přímo, nebo v tlakovém bodě,
- použijeme tlakový obvaz nebo zaškrcovalo
- Dáváme pozor na odumřetí tkáně, zaškrcovalo občas povolíme,
- protišoková opatření (teplo, tekutiny, ticho, tišení bolesti, transport),
- při krvácení z nosu postižený lehce předkloní hlavu a dýchá ústy. Krvácející nosní díрку stiskneme mokrým kapesníkem.

6 ZÁVODNÍ PREVENTIVNÍ PÉČE

Zaměstnavatel je povinen vytvářet zaměstnancům takové podmínky, které umožňují bezpečné vykonávání pracovní činnosti. Za tímto účelem je, mimo jiné, zařízena závodní preventivní péče. Mezi hlavní cíle závodní preventivní péče patří ochrana zdraví zaměstnanců před nemocemi z povolání a jinými poškozeními zdraví z práce a prevenci úrazů. Povinnost zajištění ZPP může podnikatel zajistit dvěma způsoby:

- Smlouvou uzavřenou mezi zdravotnickým zařízením a zaměstnavatelem,
- uzavřením pracovněprávního vztahu s lékařem, který bude preventivní péči vykonávat v prostorách zaměstnavatele.

Obsah lékařských prohlídek stanovují především:

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
- zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, v platném znění,
- zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, v platném znění,
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění (§ 19 - § 24, § 37 - § 44, § 76 - § 77),
- směrnice ministerstva zdravotnictví č. 49/1967 Věstníku ministerstva zdravotnictví, o posuzování zdravotní způsobilosti k práci,
- vyhláška č. 56/1997 Sb., kterou se stanoví obsah a časové rozmezí preventivních prohlídek, v platném znění,
- vyhláška č. 145/1988 Sb., o Úmluvě o závodních zdravotních službách (č. 161).

Všichni zaměstnanci musí být zdravotně způsobilí k výkonu své práce. Zaměstnavatel nesmí připustit, aby zaměstnanec vykonával práce, na které není zdravotně způsobilý. Lékařské prohlídky v průběhu pracovního poměru zaměstnance jsou stanoveny v příslušných pracovněprávních předpisech. Zaměstnanci jsou povinni tyto prohlídky vykonávat u lékaře, který zajišťuje jejich závodní preventivní péči.

6.1 Povinnosti zaměstnavatele na úseku zajištění závodní preventivní péče

Zaměstnavatel je povinen:

- Sdělit zaměstnancům, které zařízení ZPP jim tuto péči poskytuje,

- jakým prohlídkám, vyšetřením a očkováním souvisejícím s výkonem práce jsou povinni se podrobit,
- umožnit zaměstnancům podrobení se těmto prohlídkám, vyšetřením a očkováním,
- nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce

Zaměstnavatel je povinen převést zaměstnance na jinou práci:

- Pozbyl-li zaměstnanec dlouhodobě způsobilost vykonávat nadále dosavadní práci, a to na základě posudku, který byl vydán zařízením ZPP nebo podle rozhodnutí, které vydal příslušný správní úřad, který příslušný posudek přezkoumává.
- Nesmí-li konat dosavadní práci pro pracovní úraz, onemocnění nemocí z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí, a to na základě posudku, který byl vydán zařízením ZPP nebo podle rozhodnutí, které vydal příslušný správní úřad, který příslušný posudek přezkoumává.
- Jestliže koná těhotná zaměstnankyně, kojící zaměstnankyně nebo matka-zaměstnankyně do konce 9. měsíce po porodu práci, kterou tyto zaměstnankyně nesmějí vykonávat, nebo práci, která podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství nebo mateřství.
- Pokud je zaměstnanec, který pracuje v noci uznán nezpůsobilým pro noční práci a to na základě posudku vydaného zařízením pracovnělékařské péče.
- Pokud je to nutné v zájmu ochrany zdraví jiných fyzických osob před infekčním onemocněním.
- Pokud o to požádá těhotná zaměstnankyně, kojící zaměstnankyně nebo matka-zaměstnankyně do konce 9. měsíce po porodu, která pracuje v noci.

7 BEZPĚČNOSTNÍ ZNAČENÍ A TABULKY

Výrazné bezpečnostní tabulky s vypracovanými pokyny jsou v praxi velmi osvědčeným prostředkem pro snižování rizik. Tyto tabulky slouží ke sdělení určité informace, jako například výstrahy, příkazu, zákazu, atd.. Podle typu sdělení má značka přiřazenou určitou barvu, která je doplněna piktogramem a textem, který upřesňuje informaci. Na zaměstnance tyto tabulky působí především vizuálně a jsou snadno zapamatovatelné. Veškeré bezpečnostní tabulky musí být dostatečně viditelné i za zhoršených světelných podmínek. Použitý materiál musí být bezpečný z hlediska možného požáru i z hlediska stálosti barvy a sdělení působením času. Vhodné je použít reflexní nebo luminiscenční materiál, který bude ve tmě odrážet světlo nebo světélkovat. Bezpečnostní tabulky se umisťují všude tam, kde toto opatření vyplývá z analýzy rizik, ale také tam, kde závazné právní předpisy jasně definují druh a použití bezpečnostních tabulek. Bezpečnostní tabulky by měly být v souladu s těmito předpisy:

- ČSN ISO 3864,
- ČSN ISO 3864-1,
- nařízení vlády č.111/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů.

Obr. 2. Značky zákazu [6]

Obr. 3. Značky příkazu [6]

8 BEZPEČNOST PŘI PROVOZOVÁNÍ DOPRAVY DOPRAVNÍMI PROSTŘEDKY

Bezpečnost při provozování silniční dopravy řeší nařízení vlády ze dne 25. března 2002, kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky.

Na tomto místě shrnu povinnosti zaměstnavatele. Zaměstnavatel musí zajistit způsob organizace práce a pracovních postupů při provozování silniční dopravy, při údržbách a kontrolách dopravních prostředků a při jiných činnostech, při nichž se tyto prostředky používají tak, aby:

- Byly určeny prostory pro nakládku a vykládku,
- byly vydány pokyny pro nakládání a vykládání těžkých nebo rozměrných nákladů,
- bylo pracoviště mimo pozemní komunikaci vyznačeno tabulkami nebo značkami a za snížené viditelnosti světly,
- byl zaměstnanec při pohybu na pracovišti mimo pozemní komunikace seznámen s místními okolnostmi.

Povinností zaměstnance je zajistit aby zaměstnanec:

- neodstavoval vozidla na nevhodném místě,
- používal žebřík nebo jiné zařízení při vstupu na korbu vozidla,
- zabezpečil bezpečné couvání a otáčení za pomoci dalšího zaměstnance,
- prováděl kontrolu spojení tažného nebo závěsného zařízení,
- po odpojení zajišťoval odpojené dopravní prostředky před samovolným pohybem,
- používal výstražné vesty při odstraňování poruch, které se udály na pozemní komunikaci,
- nepřekročil maximální 270 minutovou dobu řízení. Po uplynutí této doby musí být řízení přerušeno bezpečnostní přestávkou v trvání nejméně 30 minut, pokud nenásleduje odpočinek mezi směnami nebo v týdnu.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

9 SPECIFIKA BEZPEČNOSTNÍCH AGENTUR

V případě bezpečnostních agentur je BOZP přizpůsobena činnosti organizace. Rizikové faktory jsou velmi odlišné, než u jiných firem. Jedním z hlavních rizikových faktorů v této problematice bezpečnostních agentur je možnost napadení pracovníka narušitelem střeženého objektu. Dalším rizikem je také skladování střelných zbraní, manipulace s nimi a nošení zbraní pracovníky bezpečnostních agentur. Tito pracovníci mohou také nosit pepřové spreje, nože, obušky, tonfy, atd.. Při nesprávné manipulaci s těmito prostředky může také dojít ke zraněním. Hlavním problémem ale zůstává možnost napadení pracovníka ve střeženém prostoru. Toto napadení může vyústit ve vážné ublížení na zdraví pracovníka bezpečnostní agentury. Bezpečnost pracovníků bezpečnostních agentur může být ohrožena také např. při montáži nebo revizi zařízení elektronické ochrany, při řízení osobních a dodávkových vozidel, ale také při výuce a výcviku ve střelbě se zbraní nebo při kynologickém výcviku.

9.1 Současný stav

Zjišťoval jsem současný stav problematiky bezpečnosti práce u více bezpečnostních agentur. Praxe a realita je taková, že některé agentury nemají stanoveny směrnice pro BOZP interně. Většinou se o toto starají externí agentury, které nabízejí tzv. facility management. Jedná se o tvorbu základní dokumentace ohledně BOZP, zavádění systému směrnic BOZP a PO, preventivní kontroly BOZP a PO, vstupní a udržovací školení BOZP a PO, audity BOZP a PO a účast při jednání se státním odborným dozorem. Tento stav se nejeví jako ideální. Agentury nabízející facility management jsou většinou finančně náročné. Je pravdou, že problematika BOZP je velmi komplexní a rozsáhlá, ale seznámení s ní není až tak obtížné.

9.2 Požadované vlastnosti u pracovníka bezpečnostní agentury

U každého pracovníka bezpečnostní agentury by měly být přítomny dané rysy, které jsou nezbytné vzhledem ke specifické činnosti bezpečnostních agentur. Jedná se především o :

- Schopnost rychle a správně reagovat,
- schopnost rychle a správně vyhodnotit situaci,
- schopnost pracovat delší dobu pod stresem,

- psychická odolnost a vyrovnanost,
- velmi dobrá fyzická kondice a odolnost,
- znalost alespoň základů sebeobrany,
- schopnost uvědomit si míru rizika, zhodnotit a řešit tato rizika,
- schopnost porozumět legislativě vztahující se k činnosti bezpečnostní agentury,
- morální vlastnosti.

9.3 Přijmutí nového zaměstnance

Přijímání nových zaměstnanců do bezpečnostních agentur je velmi podobné tomu u ostatních organizací. Na začátku je se zájemcem veden vstupní pohovor, jehož účelem je vyloučit zjevně nevyhovující uchazeče. Pracovník, který provádí pohovor zhodnocuje předchozí zaměstnání a zkušenosti daného jedince, ale také uchazečovu motivovanost a důvody, které ho vedly k zájmu o tuto práci. Každý uchazeč musí projít zdravotní lékařskou prohlídkou a psychologickým testem osobnosti. Tato vyšetření pomohou odhalit zdravotní nezpůsobilost, nebo skryté vady osobnosti jako jsou skrytá agresivita a další. Následuje poučení uchazeče o předpisech souvisejících s BOZP. Dále je pracovník seznámen s pracovním řádem organizace a ostatními vnitřními předpisy. Zaměstnanec musí být důkladně seznámen s rizikovými faktory své práce, které vyplývají z charakteru požadované činnosti. Zaměstnanec by měl také být seznámen s činností v případě havarijních situací, úniků provozních látek, požárů, atd.. Pracovník musí být také seznámen se střeženým objektem, toto by měl provést jeho nadřízený při první službě v daném objektu. Seznámení zaměstnance s bezpečnostními předpisy musí být prokazatelné. Školení zaměstnance musí být provedeno spolu s ověřením znalostí a pochopení problematiky. Zaměstnanec stvrdí toto svým podpisem. Ze zápisu o školení musí jednoznačně vyplývat, kdy bylo toto školení provedeno a kým.

9.4 Školení zaměstnanců

Při nástupu nových zaměstnanců do zaměstnání je provedeno počáteční školení týkající se BOZP a PO. Toto školení je provedeno odpovědným bezpečnostním technikem, nebo pověřeným pracovníkem. Toto školení by mělo obsahovat:

- Legislativu týkající se problematiky BOZP,
- nejčastější příčiny vzniků pracovních úrazů,
- nebezpečí na pracovišti,
- používání osobních ochranných pracovních pomůcek,
- první pomoc.

9.5 Zkoušky znalostí

Hlavním účelem zkoušek znalostí pracovníků je ověření znalostí a pochopení dané problematiky. Tato školení jsou organizována pravidelně v daných obdobích. Osnovu školení a zkoušek znalostí stanoví ředitel organizace, nebo jiná odpovědná osoba. Povinná periodická školení stanovují další předpisy.

9.6 Používání služebních psů v PKB

Úloha služebního psa je především při bezpečnostním průzkumu. Jedná se především o dohled nad dodržením pořádku ve střeženém objektu. Pes působí také preventivně, odstraší a odradí osobu od potencionálního útoku. Psovodi se také cítí bezpečněji. Které předpisy nás při použití služebního psa zajímají? Jedná se především o:

- Zákon o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů č. 166/1999 Sb.,
- Zákon na ochranu zvířat proti týrání č. 246/1992 Sb.

Z hlediska bezpečnosti práce musíme dát především pozor na:

- Zranění psovoda při výcviku psa (Použití nesprávného tréninkového rukávu)

Obr. 4. Výcvik psa s použitím tréninkového rukávu [7]

- Zranění psovoda při zadržení pachatele,
- zranění psa v těžko přístupných objektech.

10 PROVĚRKA BEZPEČNOSTI PRÁCE

Prvním krokem manažera průmyslu komerční bezpečnosti na úseku zajištění bezpečnosti práce by mělo být posouzení stávající situace v oblasti bezpečnosti práce v dané bezpečnostní agentuře. Tak zjistíme silná a slabá místa u bezpečnostní agentury a můžeme začít připravovat návrh protipatření. Jak by měla taková prověrka vypadat? Základem je kvalitní dokumentace, která se soustředí na všechny možné problémy a situace týkající se bezpečnosti práce, které mohou nastat u SBS.

10.1 Prověrka BOZP-dotazník

DOTAZNÍK BOZP			
Název firmy:			
Sídlo firmy:			
Telefonický kontakt:			
E-mail:			
Zaměstnanci:			
Celkový počet zaměstnanců:			
- v hlavním pracovním poměru			
- ostatní (externisti, brigádníci, na dohodu)			
- mladiství zaměstnanci			
Zaměstnáváte těhotné ženy a matky?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Zaměstnáváte mladistvé osoby?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Zaměstnáváte osoby se zdravotním postižením?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Analýza rizik:			

Je provedena evidence a analýza rizik podle § 102 Zákoníku práce?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Jsou zaměstnanci seznámeni s riziky a s opatřeními k jejich ochraně?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Jsou směrnice firmy k zabezpečení BOZP zpracovány podle provedené evidence a analýzy rizik?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Je zajištěno provádění aktualizace evidence a analýzy rizik jedenkrát ročně nebo při změně technologie?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Účast zaměstnanců při zajišťování BOZP			
Je v organizaci zajištěna účast zaměstnanců na kontrole dodržování BOZP ve smyslu § 102 Zákoníku práce?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Je v organizaci zvolen zástupce zaměstnanců?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Je ve firmě odborová organizace?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Provádíte roční prověrky pracovišť?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Systém BOZP, zodpovědnost			
Máte zaveden systém řízení BOZP?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Směrnice k řízení BOZP, provozní řády a pracovní postupy?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Máte stanovenou odpovědnost na jednotlivých provozech?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Je určena odborně způsobilá osoba, která v organizaci odpovídá za BOZP?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Kontrolní činnost			

Provádíte vnitropodnikové kontroly?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Vedete o těchto kontrolách knihu kontrol?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Je ve firmě zajištěna kontrola plnění předpisů BOZP ze strany zaměstnanců?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Je ve firmě zajištěna kontrola zaměstnanců, zda nejsou pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Je prováděna roční prověrka BOZP?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Dokumentace BOZP			
Směrnice pro řízení BOZP?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Osnova pro vstupní školení zaměstnanců?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Osnova pro školení vedoucích zaměstnanců?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Traumatologický plán?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Směrnice pro přidělování OOPP?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Směrnice pro práci žen a mladistvých?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Hodnocení rizika na pracovišti?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Zápisníky BOZP?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Organizace práce			
Provádíte organizaci práce ve smyslu ustanovení § 102 Zákoníku práce?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Zpracovány pracovní postupy pro jednotlivé činnosti ve firmě, řešící problematiku BOZP?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Školení zaměstnanců			
Máte zpracován seznam školení a jejich lhůty?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Provádíte vstupní školení zaměstnanců?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:

Provádíte instruktáž na cizích pracovištích?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Jsou zaměstnanci PROKAZATELNĚ seznámeni s pracovními návody, pracovními postupy strojů a zařízení, které používají?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Periodická školení zaměstnanců?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Školení po pracovním úrazu?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Školení při přeřazení na jinou práci?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Odborná školení			
Vazači břemen	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Svářeči	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Práce ve výškách	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Obsluhy tlakových nádob	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Neelektrikáři (vyhl. 50/1978, §3,4)	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Řidiči referentských vozidel	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Řidiči z povolání	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Řidiči motorových vozíků	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Obsluha stavebních a zemních strojů	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Topiči nízkotlakých kotelen do 50 kW	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Obsluha motorových a řetězových pil	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Obsluha křovinořezů	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Obsluha kovových nádob na plyny	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Závodní lékařská péče			
Máte uzavřenu smlouvu se závodním lékařem?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Ověřujete zdravotní způsobilost pracovníků	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:

lékařskými prohlídkami?			
Máte zpracovány lhůty zdravotních kontrol pro zaměstnance?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Jsou zaměstnanci proškoleni v první pomoci?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Jsou pracoviště vybavena lékárníčkami?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Je vedena kniha úrazů?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Pracovní úrazy			
Provádíte evidenci pracovních úrazů? (Knihy úrazů pro pracoviště)	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Máte stanovena opatření proti opakování PÚ ze stejných příčin?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Je prováděna kontrola dodržování opatření k zabránění vzniku PÚ?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Provádíte školení zaměstnanců po závažných pracovních úrazech?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Bezpečnostní značení			
Máte nainstalovány bezpečnostní tabulky?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Máte označeny dopravní cesty?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Máte označeny dopravní cesty?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Značíte snížené a zúžené profily?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Je provedeno značení únikových cest?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Je provedeno značení lékárníček?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
OOPP			
Máte zpracovány směrnici pro OOPP?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Jsou součástí této směrnice kritéria pro výběr a používání OOPP a tabulky pro zhodnocení	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:

rizik?			
Jsou součástí této směrnice zásady pro údržbu a sklad OOPP?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Jsou Vámi používané OOPP certifikované?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Provádíte kontroly dodržování používání OOPP?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Skladování			
Máte zpracován řád skladu?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Je k dispozici technická dokumentace regálů?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Vedete knihu kontroly regálů?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Provádíte 1x ročně prohlídky regálů?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Regály zajištěny proti nežádoucímu pohybu?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Motorové vozíky			
Máte písemně jmenovaného zaměstnance odpovědného za technický stav vozíků?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Je vyhotoven dopravní řád s lhůtami pro opravy a údržby?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Evidujete průkazy řidičů motorových vozíků?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Evidujete listy řidičů motorových vozíků?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Jsou vozíky opatřeny údaji o nosnosti a tažné síle na háku?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Technické prostředky			
Jsou prováděny kontroly žebříků?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Vyhrazená technická zařízení			
Máte jmenovanou odpovědnou osobu za provoz VTZ?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:

Je zpracován časový harmonogram kontrol a revizí?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Provádíte tyto revize a kontroly?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Jsou obsluhy VTZ proškoleny?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Máte k dispozici technickou dokumentaci k těmto zařízením?	ANO ☐	NE ☐	Pozn.:
Doplňující poznámky:			

Tabulka 2 Prověrka bezpečnosti práce

10.2 Vyhodnocení dotazníku

Po vyplnění tohoto dotazníku nás zajímají především všechny situace, na které jsme odpověděli ne. Odpovědi ne v tomto případě značí nějakou situaci nebo problém, který je potřeba řešit.

11 PRACOVNÍ PODMÍNKY ŽEN, MLADISTVÝCH OSOB A OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Při zaměstnávání žen a mladistvých se zaměstnavatel musí řídit zákonem č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon přímo zakazuje některé druhy prací ženám a to práce při těžbě nerostů nebo při ražení tunelů a štol. Ženy také nesmějí být zaměstnávány pracemi, které by mohly ohrozit jejich mateřství. U bezpečnostních agentur, vzhledem k povaze jejich činnosti nenachází uplatnění mnoho mladistvých. Pracovníci bezpečnostních agentur musí mít určité povahové rysy a také musí mít školení. Mladiství zaměstnanci, zaměstnaní na dohodu o provedení práce, nebo brigádně mohou vykonávat pouze omezený výčet činností jako např. pomocné práce při montážích, kancelářské práce, atd. Osoby se zdravotním postižením mohou v bezpečnostní agentuře nalézt uplatnění např. v recepci, v kanceláři, při sledování PCO, atd.

11.1 Pracovní podmínky těhotných žen a matek

Pokud těhotná žena vykonává práci, která je při těhotenství zakázána, nebo podle lékařského posudku ohrožuje těhotenství, je její zaměstnavatel dočasně tuto ženu převést na práci, která je pro ni vhodná a při níž bude dosahovat stejného výdělku. Pokud těhotná žena požádá o přeložení z noční na denní práci, je zaměstnavatel povinen vyhovět této žádosti. Tato ustanovení platí také pro matky do konce devátého měsíce od porodu a pro kojící ženy. Pokud žena dosahuje při práci, na kterou byla převedena nižšího výdělku, poskytuje se jí vyrovnávací příspěvek podle předpisů o nemocenském pojištění. Zaměstnavatel by měl mít také na paměti, že těhotné ženy a ženy pečující o děti do věku osmi let, popřípadě osamělé ženy pečující o dítě do věku patnácti let smějí být vysílány na pracovní cesty mimo obvod obce svého bydliště jen se svým souhlasem. Zaměstnavatel je také povinen přihlížet potřebám žen pečujících o děti při zařazování zaměstnanců. Těhotné ženy a ženy pečující o dítě do stáří jednoho roku nesmí být zaměstnány prací přesčas.

11.2 Pracovní podmínky mladistvých

Zaměstnavatelé mladistvých jsou povinni vytvářet podmínky příznivé pro rozvoj tělesných a duševních schopností mladistvých zaměstnanců mimo jiné zvláštní úpravou pracovních

podmínek. Spolupráce s rodiči mladistvých zaměstnanců by neměla být brána na lehkou váhu. Zaměstnavatel je povinen vyžádat si vyjádření rodiče a nebo zákonného zástupce při uzavírání pracovní smlouvy mladistvého zaměstnance. Výpověď a okamžité zrušení pracovního poměru mladistvého zaměstnance musí být dány na vědomí zákonnému zástupci. Pokud je pracovní poměr mladistvého zaměstnance rozváznán dohodou, je zaměstnavatel povinen vyžádat si vyjádření zákonného zástupce. Zaměstnavatel by také neměl zaměstnávat mladistvé prací přesčas a prací v noci. Zaměstnavatel nesmí odměňovat mladistvé zaměstnance takovými způsoby, při kterých jsou mladiství zaměstnanci vystaveni zvýšenému nebezpečí úrazu, nebo k ohrožení bezpečnosti mladistvých zaměstnanců.

11.3 Příloha č. 3 k vyhlášce č. 288/2003 Sb.

Část A

Nejvyšší přípustné hmotnostní limity pro zvedání a přenášení břemen chlapci od 15 do 18 let v pracovní poloze vstoje nebo vsedě: [8]

Hmotnost ručně zvedaných a přenášených břemen (kg)	Délka vertikální dráhy břemene	Maximální počet zdvihů za jednu minutu	Kumulativní hmotnost břemen zvedaných a přenášených za pracovní dobu (kg)
od 15,1 do 20 (pouze pro věk 17 - 18 let)	podlaha – zápěstí ¹⁾	4	7000
	zápěstí – rameno ¹⁾	5	
od 10,1 do 15 (pouze pro věk 16 - 18 let)	podlaha - zápěstí ¹⁾	6	5500
	zápěstí - rameno ¹⁾	6	
	podlaha - rameno ¹⁾	3	
od 5 do 10 (pro všechny věkové skupiny)	podlaha – zápěstí	8	3800
	podlaha - rameno	6	
	podlaha - nad rameno	4	

	zápěstí – rameno	8	
	zápěstí - nad rameno	6	
	rameno - nad rameno	4	

Tabulka 3 Nejvyšší přípustné hmotnostní limity pro zvedání a přenášení břemen chlapci od 15 do 18 let v pracovní poloze vstaje nebo vsedě [8]

¹⁾ Jiné vertikální dráhy nejsou pro tuto hmotnost břemene přípustné

Při pracovní poloze vsedě nesmí být hmotnost břemene větší než 5 kg.

Pro účely této vyhlášky se pokládá za výšku zápěstí chlapců 17 až 18letých vstaje 84 cm, za výšku ramen 143 cm. Při pracovní poloze vsedě se tyto hodnoty výšek snižují o 40 cm s tolerancí 5 cm podle výšky sedadla. U chlapců mladších věkových skupin (15 až 17 let) se délka vertikální dráhy břemene posuzuje individuálně podle jejich antropometrických parametrů[5]

Část B

Největší vzdálenost, na kterou mohou přenášet chlapci břemena

Chlapci	Největší vzdálenost (m)	Hmotnost ručně přenášených břemen (kg)
pouze pro věk 17 – 18	10	20
pouze pro věk 16 – 18	15	15
pro všechny věkové skupiny	20	10

Tabulka 4 Největší vzdálenost, na kterou mohou přenášet chlapci břemena [8]

11.4 Příloha č. 4 k vyhlášce č. 288/2003 Sb.

Část A

Nejvyšší přípustné hmotnostní limity pro zvedání a přenášení břemen dívkami od 15 do 18 let v pracovní poloze vstaje nebo vsedě. [9]

Hmotnost ručně zvedaných a přenášených břemen (kg)	Délka vertikální dráhy břemene	Maximální počet zdvihů za jednu minutu	Kumulativní hmotnost břemen zvedaných a přenášených za pracovní dobu (kg)
od 10,1 do 15 (pouze pro věk 17 - 18 let)	podlaha – zápěstí ¹⁾	5	6000
	zápěstí – rameno ¹⁾	4	
od 5,1 do 10 (pouze pro věk 16 - 18 let)	podlaha - zápěstí ¹⁾	7	4500
	zápěstí - rameno ¹⁾	7	
	podlaha - rameno ¹⁾	4	
od 2 do 5 (pro všechny věkové skupiny)	podlaha – zápěstí	8	2500
	podlaha - rameno	6	
	podlaha - nad rameno	4	
	zápěstí – rameno	8	
	zápěstí - nad rameno	6	
	rameno - nad rameno	4	

Tabulka 5 Nejvyšší přípustné hmotnostní limity pro zvedání a přenášení břemen dívkami od 15 do 18 let v pracovní poloze vstoje nebo vsedě [9]

¹⁾ Jiné vertikální dráhy nejsou pro tuto hmotnost břemene přípustné

Při pracovní poloze vsedě nesmí být hmotnost břemene větší než 5 kg pro věkovou skupinu 17 až 18 let, 4 kg pro věkovou skupinu 16 až 17 let, 3 kg pro věkovou skupinu 15 až 16 let.

Pro účely této vyhlášky se pokládá za výšku zápěstí 17 až 18letých dívek vstoje 80 cm, za výšku ramen 134 cm. Při pracovní poloze vsedě se tyto hodnoty výšek snižují o 40 cm s tolerancí 5 cm podle výšky sedadla. U dívek mladších věkových skupin (15 až 17 let) se délka vertikální dráhy břemene posuzuje individuálně podle jejich antropometrických parametrů. [9]

Část B

Největší vzdálenost, na kterou mohou přenášet dívky břemena

Dívky	Největší vzdálenost (m)	Hmotnost ručně přenášených břemen (kg)
pouze pro věk 17 – 18	10	15
pouze pro věk 16 – 18	15	10
pro všechny věkové skupiny	20 ¹⁾	5

Tabulka 6 Největší vzdálenost, na kterou mohou přenášet dívky břemena [9]

¹⁾U dívek věkové kategorie do 16 let se snižuje na 15 m.

11.5 Pracovní podmínky osob se zdravotním postižením

Touto problematikou se zabývá ve svém znění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Tento zákon (§67) jasně uvádí osoby se zdravotním postižením (OZP), kterým je poskytována zvýšená ochrana a pomoc na trhu práce. Jedná se především o osoby:

- Plně invalidní,
- Částečně invalidní,
- Zdravotně znevýhodněné.

Zdravotně znevýhodněnou osobou je fyzická osoba, která má takovou funkční poruchu zdravotního stavu, kdy je schopna vykonávat soustavné zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, ovšem její schopnosti být nebo zůstat pracovně začleněna jsou podstatně omezeny z důvodu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem se myslí takový stav, který podle lékařů má trvat déle než 1 rok a podstatným způsobem omezuje psychické, fyzické nebo smyslové schopnosti a tím tedy omezuje i možnost pracovního uplatnění. [10]

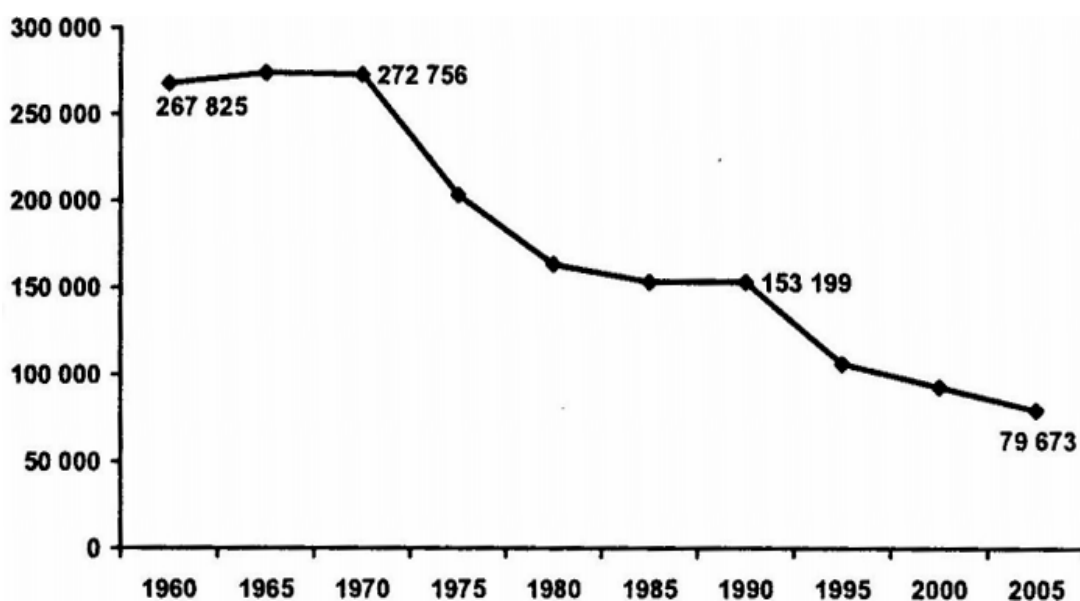
Osoby se zdravotním postižením dokládají svou invaliditu potvrzením nebo rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení. Skutečnost, že jsou osoby zdravotně znevýhodněny, se dokládá rozhodnutím úřadu práce. Zaměstnavatelé mají možnost požadovat od úřadu práce poradenství a informace v problematice zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Vyhrazování míst pro zdravotně postižené probíhá v součinnosti s úřadem práce. Mezi povinnosti zaměstnavatelů patří především:

- u míst oznamovaných ÚP označit, zda se jedná o pracovní místa vyhrazená pro OZP,
- informovat ÚP o volných pracovních místech vhodných pro OZP,
- rozšiřovat podle svých podmínek a ve spolupráci s lékařem závodní preventivní péče možnost zaměstnávání osob se zdravotním postižením individuálním přizpůsobováním pracovních míst a pracovních podmínek a vyhrazováním pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením,
- spolupracovat s úřadem práce při zajišťování pracovní rehabilitace,
- vést evidenci zaměstnávaných osob se zdravotním postižením (evidence obsahuje údaje o důvodu, na základě kterého byla uznána osobou se zdravotním postižením),
- vést evidenci pracovních míst vyhrazených pro osoby se zdravotním postižením.[10]

12 ÚRAZY

Při každé pracovní činnosti může, dříve či později, dojít k pracovnímu úrazu. Pracovníci bezpečnostních agentur jsou riziku úrazu vystaveni často, vzhledem k povaze jejich povolání. V bezpečnostní agentuře číhá na její zaměstnance mnoho rizik. Úrazy mohou nastat při vypjatých situacích se zadržením pachatele, při manipulaci se zbraněmi, kterými jsou pracovníci pohybující se v PKB vybaveni, nebo například při výcviku, tréninku a použití služebního psa. Podle mého názoru je riziko úrazů v bezpečnostních agenturách podceňováno. Vhodnými opatřeními by bylo možno úrazovost snížit a úrazům spíše předcházet, než je pak muset řešit. Pracovní úraz je takový, který se stal při plnění pracovních podmínek nebo v přímé souvislosti s nimi. Např. vaření si čaje pro vlastní potřebu na pracovišti pracovním úrazem nebude. Jako pracovní úraz chápeme poškození zdraví, nebo smrt poškozeného, které bylo způsobeno nezávisle na jeho vůli působením vnějších vlivů. V průběhu 19 století docházelo k nárůstu pracovních úrazů v souvislosti se zvětšujícím se objemem výroby a výstavby. Stát tak začal vydávat regulativy, které vedly k bezpečnějšímu vykonávání některých pracovních činností. Hlavní roli ve snižování úrazovosti hraje především zákon č. 174/1968 Sb. o státním odborném dozoru nad bezpečností práce a zákon 251/2005 Sb. o inspekci práce. Z následujícího grafu pracovních úrazů jasně vyplývá trend snižování počtu pracovních úrazů po zavedení zákona č. 174/1968 Sb..

Obr. 5. Pracovní úrazy v letech 1960-2005. [11]

Obr. 6. Pracovní úrazy v ČR 2005-2010 [12]

Klesající trend pracovní úrazovosti lze vyčíst i z tohoto grafu, který se zabývá léty 2005-2010.

12.1 Zranění - úrazy

12.1.1 Úrazy el. proudem

Úrazy el. proudem jsou způsobeny při kontaktu těla nebo jeho části s elektrickým obvodem. U bezpečnostních agentur mohou k tomuto úrazu přijít v podstatě všichni zaměstnanci, stačí jenom špatně zaizolovaný přívodní kabel k rychlovarné konvici. Nás ale zajímají především pracovníci montáží, kteří mají na starosti zapojování a revize el. zařízení. Nebezpečí úrazu el. proudem je u těchto zaměstnanců řádově vyšší než u ostatních zaměstnanců bezpečnostních agentur. Elektrická zařízení, na kterých pracují zaměstnanci se dělí do 4 skupin:

skupina	zkratka	význam	napětí
1.	mn	malé napětí	do 50V

2.	nn	nízké napětí	do 1000V
3.	vn	vysoké napětí	do 38kV
4.	vvn	velmi vysoké napětí	nad 38 kV

Tabulka 7 Druhy el. napětí [13]

Pracovníci bezpečnostní agentur zabývající se montážemi přicházejí nejčastěji do styku s malým napětím a nízkým napětím. Nejčastěji pracují s napětím rozvodné sítě 230V a s napájecím napětím a řídicím napětím PZS (12V).

12.1.1.1 Účinky proudu na lidský organismus

Následky průchodu proudu lidským organismem jsou přímo úměrné velikosti proudu, který jím prochází. Uvádím zde tabulku přibližných hodnot proudů a jejich působení na člověka. Je bráno v potaz střídavé napětí o frekvenci $f=50\text{Hz}$, tedy napětí, s nímž se v našem životě setkáváme nejčastěji.

I[mA]	Účinky proudu na člověka
1	Práh vnímání
3	mravenčení, brnění
20	vnitřní poranění, narušení tkání
35	možná srdeční zástava
60	přechodná zástava srdce
80	téměř jistá srdeční zástava

Tabulka 8 Účinky proudu na člověka

Kromě velikosti proudu záleží také na době, po kterou byl organismus působení tohoto proudu vystaven. Jsou brány v potaz hlediska jak doba působení proudu na organismus, tak momentální funkce srdce. To je nejcitlivější na průchod proudu při vypouštění krve se srdeční komory. Jedna srdeční doba trvá asi 0,8 s. Při průchodu proudu srdcem snese člověk při prvním stahu krátkodobě proud 1A, při dalším stahu už jen 0,1A. Proud procházející lidským tělem 1 vteřinu většinou nezpůsobí vážnější újmu na zdraví.

12.1.2 Střelná poranění

Střelná poranění v této práci uvádím z důvodu charakteru práce zaměstnanců bezpečnostních agentur. Tato poranění se dělí na dva základní typy a to podle typu použité munice. Jedná se o projektilová a střepinová poranění. Ruční palné zbraně způsobují projektilová poranění. Mohou nastat v podstatě tři případy. První je postřelení, při tom je střelný kanál otevřen do okolí. Následuje průstřel, kdy je střelný kanál otevřen(vstřel,

střelný kanál, výstřel) a poslední možností je zástřel, kdy je střelný kanál slepě zakončen. Střelné rány jsou velmi nebezpečné, projektil může zasáhnout některou z tepen nebo životně důležitých orgánů. Téměř vždy je nutná okamžitá pomoc a rychlý operační zákrok.

12.1.3 Řezné rány

Tyto rány vznikají tahem a tlakem ostrého předmětu po kůži. Rány se vyznačují hladkými nebo mírně zvlněnými okraji. Rána je mělká na okrajích a nejhlubší uprostřed. Největším nebezpečím u tohoto poranění je hemoragický šok, náhlá ztráta většího množství krve, která může způsobit smrt.

12.1.4 Sečné rány

Rány sečné vznikají dopadem sečného předmětu na tělo. Tato rána se vyznačuje hladkými okraji a ostrými úhly. Může dojít k přeseknutí nebo jinému poranění kosti. Rána do hlavy může způsobit pohmoždění mozku

12.1.5 Bodné rány

Jsou způsobeny průnikem ostrého předmětu do těla. Může dojít k poškození životně důležitých orgánů nebo k vnitřnímu krvácení.

12.2 Způsob evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu

Způsob evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu upravuje relativně nové nařízení vlády č. 201/2010 Sb. Toto nařízení zapracovává příslušné předpisy Evropské unie, upravuje obsah a způsob evidence, hlášení pracovního úrazu, hlášení smrtelného pracovního úrazu, vzor záznamu o úrazu a okruh orgánů a institucí, kterým se tento úraz musí ohlásit.

12.2.1 Evidence úrazů

Zaměstnavatel je povinen vést evidenci pracovních úrazů a to v elektronické, nebo listové podobě. Evidence musí obsahovat tyto údaje:

- Jméno a příjmení postiženého zaměstnance,
- datum a čas úrazu,

- místo úrazu,
- činnost, která úrazu předcházela,
- počet odpracovaných hodin před úrazem,
- počet zraněných osob,
- druh zranění a místo zranění na těle,
- druh úrazu,
- zdroj úrazu,
- příčinu úrazu,
- jména svědků úrazu,
- jméno a pracovní pozici osoby, která zaznamenala tyto údaje o úrazu

12.2.2 Zaslání záznamu o úrazu

Zaměstnavatel je povinen zaslat záznam o úrazech za uplynulý měsíc nejpozději do pátého dne měsíce následujícího a to:

- Územnímu orgánu PČR,
- oblastnímu inspektorátu práce, pokud došlo ke zranění fyzické nebo právnické osoby, která podléhá kontrolní působnosti tohoto orgánu,
- obvodnímu báňskému úřadu, pokud činnost, pracoviště nebo technické zařízení podléhá doзору,
- zdravotní pojišťovně, u které je zaměstnanec pojištěn,
- organizační jednotce pojišťovny, u které je zaměstnavatel pojištěn pro svou odpovědnost za úraz nebo nemoc z povolání.

Pokud se zaměstnavatel dozví o skutečnostech, které vedou ke změně údajů uvedených v záznamu o úrazu, je povinen vyhotovit hlášení změn o záznamu o úrazu.

12.2.3 Záznam o úrazu – vzor

V příloze naleznete aktuální platný vzor záznamu o úrazu, který splňuje NV č. 201/2010.

12.3 Odškodňování pracovních úrazů

Zaměstnavatel je povinen odškodňovat nemoci z povolání a pracovní úrazy bez žádosti poškozených zaměstnanců a to s vlastním přičiněním a bez zbytečných odkladů, dle platného znění zákoníku práce. Podle §369 zákoníku práce je zaměstnanci, který utrpěl pracovní úraz nebo u kterého byla zjištěna nemoc z povolání, zaměstnavatel povinen poskytnout náhradu za tento úraz. Nahrazuje se především:

- Ztráta na výdělku:

Jedná se v podstatě o rozdíl mezi průměrným výdělkem před vznikem pracovního úrazu a plnou výší nemocenských dávek. Náhrada se poškozenému zaměstnanci vyplácí jednou za měsíc a to jak při první, tak při každé další pracovní neschopnosti, která byla způsobena pracovním úrazem.

- Bolestné:

Lékař stanoví a vystaví posudek o bolestném, do kterého se započítává i ztížení společenského uplatnění.

- Náklady spojené s léčbou:

Sem patří např. poplatky za vystavení posudku o bolestné, dojíždění k lékaři.

- Věcná škoda:

Věcná škoda zaměstnanci vznikne např. při zničení jeho majetku při pracovním úrazu (zničené oblečení, brýle).

12.3.1 Zproštění odpovědnosti

Zaměstnavatel se může buď zčásti nebo zcela zbavit odpovědnosti za pracovní úraz. Vyvinění se je stanoveno v §367 zákoníku práce. Co může být příčinou ke zbavení se zodpovědnosti za pracovní úraz?

- Zaměstnanec byl při vzniku pracovního úrazu pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové substance,
- zaměstnanec nedodržel bezpečnostní předpisy, se kterými byl seznámen,
- zaměstnanec jednal lehkomyšlně, i když při tom neporušil konkrétní předpis.

13 OCHRANNÉ POMŮCKY A PROSTŘEDKY

Tyto pomůcky slouží jako doplňky k zajištění BOZP na pracovišti. Neměly by se zaměňovat s osobními ochrannými pracovními prostředky (OOPP). OOPP zahrnují prostředky pro ochranu různých částí těla před riziky, které vyplývají z konkrétní pracovní činnosti. Většinou tyto ochranné pomůcky chrání zaměstnance před kyselinami, louhy, toxickými látkami, ostrými a horkými předměty, prachy, a padajícími předměty. Tyto prostředky jsou stanoveny nařízením vlády č. 21/2003 Sb. Nařízení vlády č. 495/2001 Sb. Stanovuje mimo jiné rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků. Ochranné prostředky by měly splňovat tyto požadavky:

- Odpovídat podmínkám na pracovišti,
- být účinné proti rizikům na pracovišti,
- nesmí představovat další riziko,
- musí být přizpůsobeny fyzickým předpokladům, ergonomickým předpokladům a zdravotnímu stavu zaměstnanců.

Dále je zaměstnavatel povinen podle zákoníku práce § 133a a nařízení vlády č. 495/2001 Sb.:

- poskytnout zaměstnancům OOPP v případě, že rizika nelze odstranit nebo dostatečně omezit,
- poskytovat zaměstnancům mycí, čisticí a dezinfekční prostředky,
- poskytovat zaměstnancům ochranné nápoje, především na pracovištích s nevyhovujícími podmínkami,
- poskytovat OOPP přiměřeně všem osobám, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovišti,
- poskytovat OOPP bezplatně.

Konkrétní ochranné prostředky, práce a činnosti, při kterých jsou vyžadovány ochranné prostředky a druhy prací z hlediska znečištění jsou uvedeny v přílohách č.2, 3 a 4 k NV č. 495/2001 Sb.. Tyto přílohy jsou dostupné jako přílohy této práce.

K zhodnocení rizika pro výběr a použití ochranných prostředků slouží tabulka poskytnutá portálem BOZPInfo.

		RIZIKA																					
		fyzikální										chemická						biologická					
		mechanická					tepelná					záření		aerosoly			kapaliny						
		prády, výšky, do- hloubky	úder, náraz, rozlícení	bodné, řezné rány, škrábance	uklouznutí, upadnutí	vibrace	teplo, ohněn	chlád	elektrina	neionizující	ionizující	hluk	prach, vlákna	dým, mlhy	tuhé látky	plyny	postříkání	plyny	bakterie, viry	paraziti	plísně	nebakteriální biologické antigény	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
ČÁSTI TĚLA	hlava	lebka	A																				
		sluch	B																				
		zrak	C																				
		dýchací orgány	D																				
		obličej	E																				
		celá hlava	F																				
	horní končetiny	ruce	G																				
		paže (části)	H																				
	dolní končetiny	chodidlo	I																				
		nohy (části)	J																				
	různé	pokožka	K																				
		trup/břicho	L																				
		parenterální cesty	M																				
		celé tělo	N																				

Tabulka 9. Tabulka pro vyhodnocení rizik při výběru a použití OOPP [14]

14 BEZPEČNÉ POUŽÍVÁNÍ INDIVIDUÁLNÍCH TECHNICKÝCH PROSTŘEDKŮ

Zaměstnanci bezpečnostních agentur při své práci používají prostředky individuální technické ochrany, chcete-li individuální technické prostředky (ITP). Nejčastěji se setkáváme s těmito prostředky:

- Obušky (klasické policejní pevné nebo teleskopické),
- boxery,
- tonfy,
- paralyzující zbraně (Paralyzéry)
- obranné spreje (Kasry = kapesní aerosolové rozstříkovače)
- obranné spreje obsahující dráždivé látky (PC, OC),
- nože,
- poutací prostředky.

14.1 Obušky

Obušky slouží k sebeobraně nebo ke spacificování pachatele v konfliktní situaci. Obušek bychom měli správně držet odejmutý mezi palcem a dlaní ruky. Správné držení obušku si můžete prohlédnout na obrázku níže.

Obr. 7. Obušek [15]

14.2 Paralyzéry

Paralyzéry se používají ke zneškodnění agresora silným elektrickým výbojem. Fungují i přes silnou vrstvu oděvu. Z hlediska bezpečného použití paralyzéro je nejdůležitější jeho správný úchop. Pokud budeme paralyzér držet nesprávně, například za nějakou část elektrody, která je při použití pod napětím, můžeme způsobit zranění sami sobě namísto útočníkovi. Správné držení paralyzéro je na obrázku níže.

Obr. 8. Paralyzér [16]

14.3 Obranné spreje

Tyto spreje slouží k dočasnému zneschopnění útočníka. Jedná se účinné prostředky k osobní ochraně. Jejich správné použití však vyžaduje určité znalosti a postupy.

- Vyvarujeme se potřísnění kůže, očí a sliznic dráždivou látkou,
- nikdy nepoužíváme obranný sprej ve větru, protivítr by mohl proud aerosolu obrátit na nás a způsobit nám zranění.

Na obrázku níže je správné použití obranného spreje.

Obr. 9. Použití pepřového spreje [17]

14.4 Palné zbraně

Zaměstnanci bezpečnostních agentur mohou být vybaveni palnými zbraněmi. Zbraně samy o sobě nebezpečné nejsou, ale při jejich používání mohou vyvstat určitá rizika. Zaměstnanci bezpečnostních agentur mohou utrpět zranění při zákroku proti nebezpečnému pachateli. Střelecká příprava zaměstnanců, kteří nosí střelnou zbraň by neměla být zanedbávána. Praxe ve většině agentur je bohužel taková, že zaměstnanci jdou 1x za rok na střelnici a tím jejich příprava končí. Zaměstnanci, kteří nejsou dobře proškolení pak mohou představovat riziko sami sobě, ale i ostatním osobám v jejich přítomnosti. Nejčastější nebezpečí představují:

- Nekázeň zaměstnanců,
- nedodržování bezpečnostních pravidel při manipulaci se zbraní,
- technické závady na zbrani.

14.4.1 Manipulace se zbraní

Pokud se při manipulaci s palnými zbraněmi nechtějí pracovníci dopustit chyb, měli by dbát na tyto zásady a dodržovat je:

- Míření zbraní bezpečným směrem,
- prst je v oblasti spoušti pouze, pokud chceme bezprostředně vystřelit,

- žádná část těla nesmí být před hlavní, např. prsty v době natahování závěru,
- se zbraní vždy zacházíme, jako by byla v nabitém stavu,
- při přebírání zbraně musíme zbraň zkontrolovat v jakém je stavu,
- nikdy nemanipulujeme se zbraní, pokud jsou naše schopnosti ovlivněny alkoholem, drogami, léky, nemocí, únavou, atd.,
- pokud zbraň chceme odložit, uvedeme ji do bezpečného stavu,
- při cvičných střelbách používáme ochranu sluchu a zraku,
- neupravujeme mechanismus zbraně, nikdy!

14.4.2 Kontrola zbraně

Pokud chceme kontrolovat zbraň, měli bychom postupovat metodicky, pozorně a především rutinně. Nácvik kontroly zbraně by měl být samozřejmostí a všichni zaměstnanci, kteří přichází do styku se zbraněmi by jej měli zvládat bez chyb a potíží. Správný postup je:

- Zamíření zbraní bezpečným směrem,
- vyjmutí zásobníku, stáhnutí závěru, kontrola komory a šachty,
- spuštění závěru zpět, zásobník zpět do zbraně,
- dále následuje buď rána jistoty, nebo uchopení kohoutu do prstů, promáčknutí spouště a navrácení kohoutu do nenatažené polohy.

14.4.3 Použití palné zbraně

Střelecký výcvik pro pracovníky bezpečnostních agentur je většinou prováděn přímo se zbraněmi pracovníků. Nejčastěji jsou používány pistole České Zbrojovky Uherský Brod a to jmenovitě CZ – 75.

Prvním krokem k dobře zvládnuté zbraní je seznámení se s fungováním zbraně a s jejími prvky (spoušť, lučík, závěr, jeho natahování, bezpečnostní pojistka, atd.). Důležitým krokem je také tzv. „sušení“ nebo „suchá střelba“. Jedná se o simulaci ostré střelby, ale bez nábojů. Střelec musí dodržovat všechny bezpečnostní zásady a postupy.

14.4.4 Uchopení zbraně

Správný úchop zbraně vypadá tak, že palec ruky, kterou střílíme je odkloněn od ostatních prstů ruky o 90°. Opěrka rukojeti se vkládá mezi palec a ostatní prsty tak, aby byl devadesátistupňový úhel rozpuřen. Prsty, mimo ukazovák, který leží volně na lučičku, přirozeně obepínají rukojeť na co největší ploše. Druhá, nestřílející ruka, je přiložena tak, aby obepnula tři prsty svírající rukojeť. Palec je položen na palec střílející ruky. Držení zbraně musí být pevné a jisté, ale nikoliv křečovitě. Správné držení zbraně je jedním z klíčových faktorů střelby.

Obr. 10. Správné držení zbraně [18]

Pokud držíme zbraň špatným způsobem, může nám pohybující se závěr způsobit poranění rukou. Pokud držíme zbraň laxe a volně, může se nám vysmeknout z ruky a také způsobit poranění. Všimněte si nesprávného držení zbraně na následujícím obrázku. Závěr pohybující se dozadu by v případě střelby způsobil střelci zranění palce.

Obr. 11. Nesprávné držení zbraně [19]

14.4.5 Uchovávání zbraní

Zákon č. 119/2002 Sb. stanovuje, že zbraně kategorie A, B nebo C v počtu do 10 kusů nebo střelivo v počtu do 10 000 nábojů musí být zabezpečeno uložením do uzamykatelné ocelové skříně, nebo jiného zařízení, pokud tato zařízení splňují technické požadavky stanovené prováděcím právním předpisem. Toto se nevztahuje na zbraně kategorie A, B nebo C v počtu do 2 kusů a střelivo v počtu do 500 kusů. Držitel je však povinen vhodně zabezpečit zbraň i střelivo proti zneužití, ztrátě a odcizení.

15 ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRACOVNÍKŮ

V ELEKTROTECHNICE, MONTÁŽE, REVIZE EL. ZAŘÍZENÍ

U většiny bezpečnostních agentur působí pracovníci, jejichž pracovní činností je montáž elektronických zařízení, především PZS (Poplachový zabezpečovací systém). Míra rizika úrazu u těchto pracovníků je vysoká, vzhledem k typu vykonávané činnosti. Podnikatel bude při montážích a revizích el. zařízení vycházet především z vyhlášky č 50/1978 Sb., Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu ze dne 19. května 1978 o odborné způsobilosti v elektrotechnice a z normy ČSN 33 1500.

15.1 Vyhláška č. 50/1978

Tato vyhláška stanovuje stupně kvalifikace osob, které projektují, obsluhují nebo pracují na elektrotechnických zařízeních a také osob, které se zabývají řízením činnosti nebo projektování elektrických zařízení v organizacích, které vyrábějí, projektují, provozují nebo montují elektrická zařízení, nebo na nich provádějí činnost dodavatelským způsobem. V této vyhlášce jsou také stanoveny podmínky pro získání požadované kvalifikace a povinnosti organizací a pracovníků v souvislosti s kvalifikací. Nás zajímají především typy kvalifikace pracovníků a jejich pravomoci, povinnosti, požadavky.

15.1.1 Pracovníci seznámení

Jedná se o pracovníky, kteří byli seznámeni s předpisy o zacházení s elektrickými zařízeními. Tito pracovníci mohou obsluhovat jednoduchá el. zařízení nn, mohou pracovat v blízkosti el. zařízení nn pod napětím jen ve vzdálenosti dle platné ČSN

15.1.2 Pracovníci poučení

Tito pracovníci jsou na rozdíl od pracovníků seznámených školeni v této činnosti a byli seznámeni s poskytnutím první pomoci při úrazu el. proudem. Tito pracovníci mohou samostatně obsluhovat jednoduchá elektrická zařízení a mohou pracovat na částech el. zařízení nn bez napětí a v blízkosti nekrytých částí pod napětím ve vzdálenosti větší, než 20 cm s dohledem. Na částech pod napětím nesmějí tito pracovníci pracovat! Mohou však provádět měření pomocí zkoušecího zařízení.

15.1.3 Pracovníci znalí a pracovníci znalí s vyšší kvalifikací.

Toto jsou pracovníci s ukončeným středoškolským vzděláním (elektrotechnika), kteří navíc složili zkoušku ve stanoveném rozsahu. Pracovníci znalí s vyšší kvalifikací mohou samostatně obsluhovat elektrická zařízení a mohou také pracovat na částech el. zařízení nn bez napětí, v blízkosti částí pod napětím a na částech pod napětím.

Všechna nová nebo rekonstruovaná elektrická zařízení lze možno uvést do provozu pouze při dodržení revize nebo v souladu se zvláštními právními předpisy – ČSN 33 1500. Hlavním účelem revize je ověření stavu el. zařízení z hlediska bezpečnosti. Revizi smí provádět pouze revizní technik, který je vybaven platným oprávněním. Požadavky bezpečnosti jsou splněny, pokud elektrické zařízení odpovídá příslušným ustanovením technických norem. Z praktického hlediska jsou důležité především lhůty revizí stanovené podle druhu prostředí a podle umístění elektrického zařízení. Zprávy u revizi jsou uloženy u provozovatele el. zařízení. Orgán státního dozoru musí mít tyto zprávy k dispozici. Zprávy o revizi se ukládají až do zániku el. zařízení.

15.2 Lhůty revizí el. zařízení z hlediska druhu prostředí

Tyto lhůty stanovuje norma ČSN 33 0300. Tyto lhůty neplatí, pokud pro pravidelné revize platí samostatná norma určující postupy pro provádění revizí.

Druh prostředí	Revizní lhůty v rocích
normální, základní	5
studené, vlhké, horké, prašné s prachem nehořlavým	3
mokré, s extrémní korozní agresivitou	1
se zvýšenou korozní agresivitou, prašné s prachem nehořlavým	3
s otřesy, pasivní s nebezpečím požáru, pasivní s nebezpečím výbuchu	2
venkovní, pod přístřeškem	4

Tabulka 10: Lhůty revizí el. zařízení podle druhu prostředí [20]

15.3 Lhůty revizí el. zařízení z hlediska umístění el. zařízení

Podle umístění el. zařízení	Revizní lhůty v rocích
prost. určené k shromažďování více než 250 osob (sport. kult. zařízení...)	2
zděné obytné a kancelářské budovy (nevztahuje se na bytové prostory a zařízení bytu)	5
rekreační střediska, školy, mat. školy, jesle, hotely	3
se zvýšenou korozní agresivitou, prašné s prachem nehořlavým	3
pojízdné a převozní prostředky	1
prozatímní zařízení staveniště	0,5
v objektech postavených z hořlavých hmot stupně hořlavosti C2 a C3	2
hlavní domovní vedení, vedení na komunikacích (schodištích a chodbách) a společných prostorech bytových domů se doporučují revizní lhůty 2 roky.	2

Tabulka 11: Lhůty revizí el. zařízení z hlediska umístění el. zařízení [20]

15.4 Zásady bezpečné obsluhy a práce na elektrických zařízeních

- Pracovníci obsluhující elektrická zařízení musí být seznámeni s obsluhovaným zařízením a s jeho funkcemi,
- Obsluha musí být prokazatelně seznámena s pracovními a bezpečnostními předpisy nebo pokyny,
- Bezpečnostní a pracovní předpisy musí být k dispozici,
- Obsluha se smí dotýkat jen těch částí, které jsou pro obsluhu určeny,
- K obsluhovaným částem zařízení musí být volný přístup,
- Při přemísťování strojů a elektrických spotřebičů se tyto musí předem odpojit od zdroje napětí, nejsou-li konstruovány pro přemísťování pod napětím,

- Obsluha musí používat ochranné pomůcky, pokud jsou předepsány,
- Pokud si pracovník není jistý svými schopnostmi nebo zdravotním stavem, musí to oznámit nadřízenému a práci na zařízení přerušit,
- Vedoucí práce nesmí práce na zařízeních pracovníkovi povolit, jestliže má podezření, že pracovník není k výkonu činnosti způsobilý, je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,
- Je zakázáno provádět práce na zařízeních nn pod napětím, pokud nastane bouřka, snížená viditelnost, vítr, a pokud teplota nebo vzdušná vlhkost přesáhne stanovenou mez,
- Na všech venkovních pracovištích, v těsných prostorech, v prostorech s vlhkým, horkým, mokrým a agresivním prostředím smí pracovat jen pracovníci znalí pod dozorem pracovníka znalého s vyšší kvalifikací,
- Na el. zařízeních nn pod napětím nesmí pracovat osoby, které jsou ve vodivém styku s nulovanými nebo se zemí spojenými vodivými předměty,
- Řídit se bezpečnostními značkami,
- Používat přidělené OOPP, vyřadit a nepoužívat vadné OOPP,
- Soustředit se na činnost, která je vykonávána,
- Nepřeceňovat své schopnosti!

ZÁVĚR

Problematika bezpečnosti práce je v současné době velmi ostře sledovaným odvětvím. Je kladen důraz především na kvalitu opatření k zajištění BOZP a ke snižování počtu pracovních úrazů. Ve své práci jsem se snažil čtenáři co nejvíce přiblížit problematiku bezpečnosti práce, především situace časté v bezpečnostních agenturách. Mým cílem bylo práci zpracovat jako příručku pro osoby odpovědné za zajištění BOZP. Naleznete zde všechny důležité aspekty této problematiky. V praktické části je uveden dotazník, který mapuje nejdůležitější situace týkající se BOZP, které mohou nastat. Po jeho vyplnění vyplynou všechny nedostatky a situace, které je potřeba řešit.

Při psaní této práce jsem dospěl k názoru, že jakékoliv podceňování pravidel BOZP a jejich nerespektování je velmi nezodpovědné a hazardní. Podnikatelé by neměli šetřit na nákladech vynaložených pro bezpečnost práce. Každá organizace by měla mít systém BOZP na vysoké úrovni a vyhovující všem právním předpisům. Pokud chce organizace získat systém jakosti ISO 9001 a uspět tak na širokém a rozsáhlém evropském trhu práce, musí mít správně zajištěnou BOZP.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

The issues of work safety is currently very closely studied sector. Emphasis is put on the quality of precaution to provide work safety and health protection and to reduce injuries at work. In my thesis I tried to bring near the issues of work safety especially in safety agencies to a common reader. My goal was to process it as a manual for a person responsible for work safety and health protection. You can find here all important aspects of the issues. In the practical part there is a questionnaire, which points the most important situations about work safety and health protection, which may occur. After completing it you should be able to find out if there is any problem and fix it. During writing my thesis I find out that every underestimation of the rules of occupational safety and their disregard is very irresponsible. Entrepreneurs should not save their costs on the work safety. Every organization should have a system of the work safety on a high level satisfactory to every legislation. If organization want to get a system of quality ISO 9001 and satisfy at wide European occupational market, it must have secured the work safety.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] *SMĚRNICE RADY ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci* [online]. 2011 [cit. 2011-03-19]. Dostupný z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:05:01:31989L0391:CS:PDF>>.
- [2] *Sbírka zákonů: ZÁKON ze dne 3. května 2005 o inspekci práce* [online]. 2011 [cit. 2011-03-19]. Dostupný z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb05251&cd=76&typ=r>>.
- [3] *Portal.gov.cz* [online]. 2005 [cit. 2011-05-17]. Zákon č.251/2005 Sb. o inspekci práce. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?kam=zakon&c=251/2005>.
- [4] *Turistika* [online]. 2011 [cit. 2011-05-17]. Lékárnička na zeď. Dostupné z WWW: <[http://www.turistika-outdoor.cz/user/shop/orig_small/1157\(1\).jpg](http://www.turistika-outdoor.cz/user/shop/orig_small/1157(1).jpg)>.
- [5] *PEVI* [online]. 2010 [cit. 2011-05-16]. Lékárnička na pracovišti. Dostupné z WWW: <<http://www.pevi.cz/zajimavosti-z-oboru/lekarnicka-na-pracovisti.html>>.
- [6] *TZB.INFO* [online]. 2011 [cit. 2011-05-17]. Nařízení vlády č. 11/2002 Sb. kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů. Dostupné z WWW: <<http://www.tzb-info.cz/pravni-predpisy/narizeni-vlady-c-11-2002-sb-kterym-se-stanovi-vzhled-a-umisteni-bezpecnostnich-znacek-a-zavedeni-signalu>>.
- [7] *Chov zvířat* [online]. 2010 [cit. 2011-05-18]. Výcvik psa. Dostupné z WWW: <<http://psi.chovzvirat.com/img/clanky//originals/belgicky-ovcak-01-1218.jpg>>.
- [8] *Revize.kabel.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-05-18]. Příloha č. 4 k vyhlášce č. 288/2003 Sb. Dostupné z WWW: <<http://revize.kabel1.cz/zakony/2003-288-03.pdf>>.
- [9] *Revize.kabel.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-05-18]. Příloha č. 4 k vyhlášce č. 288/2003 Sb. Dostupné z WWW: <<http://revize.kabel1.cz/zakony/2003-288-04.pdf>>.
- [10] *Zaměstnávání osob se zdravotním postižením* [online]. 2003 [cit. 2011-05-11]. I-poradce.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=51537&zor=1>>.
- [11] *KOČÍ, Miloslav. Pracovní úrazy - věc veřejná*. Rožnov pod Radhoštěm : Rožnovský vzdělávací servis, 2006. 223 s.
- [12] *BOZPinfo* [online]. 2011 [cit. 2011-04-10]. Statistika pracovních úrazů. Dostupné z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/win/knihovna-bozp/citarna/clanky/statistika_pu/>.
- [13] *Wikipedie - otevřená encyklopedie* [online]. 2010 [cit. 2011-05-18]. Elektrické napětí. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Elektrické_napětí>.
- [14] *Volny.cz* [online]. 2009 [cit. 2011-05-1]. Tabulka pro vyhodnocení rizik při výběru a použití OOPP. Dostupné z WWW: <http://www.google.cz/url?sa=t&source=web&cd=7&ved=0CEcQFjAG&url=http%3A%2F%2Fwww.volny.cz%2Fao235%2Fao235%2Fsoubory%2Fdokumenty%2Flegislativa%2Fpriloha_1.doc&ei=BLrPTYnZO4bKtAet_WeCw&usg=AFQjCNFuMg_iXSWP0yqPjaWLh_kvmy_ZtQ&sig2=wskGzuUUhyV6iiPi8_iJ5A>.

- [15] MAŇASOVÁ, Barbora. Individuální technická ochrana v průmyslu komerční bezpečnosti. Zlín, 2006. 140 s. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta aplikované informatiky.
- [16] *Novinky.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-19]. Paralyzér. Dostupné z WWW: <http://media.novinky.cz/025/110251-top_foto2-eyrry.jpg>.
- [17] *Toronto Emergency* [online]. 2011 [cit. 2011-05-19]. Pepper Spray demonstration. Dostupné z WWW: <http://torontoemerg.files.wordpress.com/2010/06/800px-pepper_spray_demonstration.jpg>.
- [18] *Christiangunowner.com* [online]. 2011 [cit. 2011-05-19]. Weapon Holding. Dostupné z WWW: <<http://www.christiangunowner.com/images/shootingsthand.jpg>>.
- [19] *Childinjurylawyerblog.com* [online]. 2011 [cit. 2011-05-19]. Bad weapon holding. Dostupné z WWW: <<http://www.childinjurylawyerblog.com/gun,%20kid%20holding.jpg>>.
- [20] *Jaroslav Jordán, elektro revize* [online]. 2011 [cit. 2011-05-19]. Revize el.zařízení. Dostupné z WWW: <<http://www.elektro-jordan.cz/>>.
- [21] *Medik.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-06]. Řezné rány, sečné rány, bodné rány, střelné rány. Dostupné z WWW: <http://wiki.medik.cz/wiki/Řezné_rány,_sečné_rány,_bodné_rány,_střelné_rány>.
- [22] *Elektrika.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-05-18]. Lhůty revizí a ČSN 33 1500. Dostupné z WWW: <<http://elektrika.cz/data/clanky/un2-lhuty-revizi-a-csn-33-1500>>.
- [23] JUDr. LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti II*. Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007. 122 s. ISBN 978-80-7318-631-9.
- [24] GAJDOŠ, Roman. *Problematika bezpečnosti práce v průmyslu komerční bezpečnosti*. Zlín, 2008. 107 s. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta aplikované informatiky.
- [25] ZÝKA, M. *Použití palné zbraně v profesní obraně*. Zlín, 2007. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta aplikované informatiky.
- [26] *ROVS.CZ* [online]. 2010 [cit. 2011-05-18]. Příloha č. 1 k nařízení vlády č. 201/2010 Sb. VZOR. ZÁZNAM O ÚRAZU. Dostupné z WWW: <http://www.rovs.cz/download/201_2010.pdf>.
- [27] *Revize.kabel1.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-19]. Příloha č. 4 k nařízení vlády č. 495/2001 Sb. Dostupné z WWW: <<http://revize.kabel1.cz/zakony/2001-495-01.pdf>>.
- [28] *Revize.kabel1.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-19]. Příloha č. 2 k nařízení vlády č. 495/2001 Sb. Dostupné z WWW: <<http://revize.kabel1.cz/zakony/2001-495-02.pdf>>.
- [29] *Revize.kabel1.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-19]. Příloha č. 3 k nařízení vlády č. 495/2001 Sb. Dostupné z WWW: <<http://revize.kabel1.cz/zakony/2001-495-03.pdf>>.

- [30] *Revize.kabel1.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-19]. Příloha č. 4 k nařízení vlády č. 495/2001 Sb. Dostupné z WWW: <<http://revize.kabel1.cz/zakony/2001-495-04.pdf>>.
- [31] *Guard7.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-19]. Roční prověrka BOZP. Dostupné z WWW: <http://www.guard7.cz/files/dokumentace/vzor_dokumentace_BOZP/proverka_bozp_09_13.pdf>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČÚBP	Český úřad bezpečnosti práce
mn	Malé napětí
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
nn	Nízké napětí
NV	Nařízení vlády
OC	Oleoresin capsicum, dráždivá látka v pepřovém spreji
OZP	Osoba se zdravotním postižením
PCO	Pult centralizované ochrany
PČR	Policie České republiky
PKB	Průmysl komerční bezpečnosti
PO	Požární ochrana
PÚ	Pracovní úraz
PZS	Poplachový zabezpečovací systém
SBS	Soukromá bezpečnostní služba
ÚP	Úřad práce
vn	Vysoké napětí
VTZ	Vyhrazená technická zařízení
vvn	Velmi vysoké napětí
ZPP	Závodní preventivní péče

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Vhodná lékárnička do firmy s důležitými telefonními čísly [4]</i>	28
<i>Obr. 2. Značky zákazů [6]</i>	33
<i>Obr. 3. Značky příkazů [6]</i>	34
<i>Obr. 4. Výcvik psa s použitím tréninkového rukávu [7]</i>	40
<i>Obr. 5. Pracovní úrazy v letech 1960-2005. [11]</i>	54
<i>Obr. 6. Pracovní úrazy v ČR 2005-2010 [12]</i>	55
<i>Obr. 7. Obušek [15]</i>	62
<i>Obr. 8. Paralyzér [16]</i>	63
<i>Obr. 9. Použití pepřového spreje [17]</i>	64
<i>Obr. 10. Správné držení zbraně [18]</i>	66
<i>Obr. 11. Nesprávné držení zbraně [19]</i>	67

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 Návrh lékárničky [5]</i>	<i>29</i>
<i>Tabulka 2 Prověрка bezpečnosti práce</i>	<i>47</i>
<i>Tabulka 3 Nejvyšší přípustné hmotnostní limity pro zvedání a přenášení břemen <i>chlapci od 15 do 18 let v pracovní poloze vstojе nebo vsedě [8]</i></i>	<i>50</i>
<i>Tabulka 4 Největší vzdálenost, na kterou mohou přenášet chlapci břemena [8]</i>	<i>50</i>
<i>Tabulka 5 Nejvyšší přípustné hmotnostní limity pro zvedání a přenášení břemen <i>dívkami od 15 do 18 let v pracovní poloze vstojе nebo vsedě [9]</i></i>	<i>51</i>
<i>Tabulka 6 Největší vzdálenost, na kterou mohou přenášet dívky břemena [9]</i>	<i>52</i>
<i>Tabulka 7 Druhy el. napětí [13]</i>	<i>56</i>
<i>Tabulka 8 Účinky proudu na člověka</i>	<i>56</i>
<i>Tabulka 9. Tabulka pro vyhodnocení rizik při výběru a použití OOPP [14]</i>	<i>61</i>
<i>Tabulka 10: Lhůty revizí el. zařízení podle druhu prostředí [20]</i>	<i>69</i>
<i>Tabulka 11: Lhůty revizí el. zařízení z hlediska umístění el. zařízení [20]</i>	<i>70</i>

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Záznam o úrazu
- P II PŘÍLOHA Č.1 K NAŘÍZENÍ VLÁDY Č. 495/2001 SB.
- P III PŘÍLOHA Č.2 K NAŘÍZENÍ VLÁDY Č. 495/2001 SB.
- P IV PŘÍLOHA Č.3 K NAŘÍZENÍ VLÁDY Č. 495/2001 SB.
- P V PŘÍLOHA Č.4 K NAŘÍZENÍ VLÁDY Č. 495/2001 SB.

PŘÍLOHA PI: ZÁZNAM O ÚRAZU

Příloha č. 1 k nařízení vlády č. 201/2010 Sb.

VZOR ZÁZNAM O ÚRAZU

- smrtelném
 s hospitalizací delší než 5 dnů
 ostatním

Evidenční číslo záznamu^{a)}:

Evidenční číslo zaměstnavatele^{b)}:

A. Údaje o zaměstnavateli, u kterého je úrazem postizený zaměstnanec v základním pracovněprávním vztahu

1. IČO: Název zaměstnavatele a jeho sídlo (adresa):	2. Předmět podnikání (CZ-NACE), v jehož rámci k úrazu došlo:
	3. Místo, kde k úrazu došlo ^{c)} :
	4. Bylo místo úrazu pravidelným pracovištěm úrazem postizeného zaměstnance? ☐ Ano ☐ Ne

B. Údaje o zaměstnavateli, u kterého k úrazu došlo (pokud se nejedná o zaměstnavatele uvedeného v části A záznamu):

1. IČO: Název zaměstnavatele a jeho sídlo (adresa):	2. Předmět podnikání (CZ-NACE), v jehož rámci k úrazu došlo:
	3. Místo, kde k úrazu došlo ^{c)} :

C. Údaje o úrazem postizeném zaměstnanci

1. Jméno:	Pohlaví: ☐ Muž ☐ Žena
2. Datum narození:	3. Státní občanství:
4. Druh práce (KZAM):	5. Činnost, při které k úrazu došlo ^{c)} :
6. Délka trvání základního pracovněprávního vztahu u zaměstnavatele roků: měsíců:	
7. Úrazem postizený je ☐ zaměstnanec v pracovním poměru ☐ zaměstnanec zaměstnaný na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr ☐ osoba vykonávající činnosti nebo poskytující služby mimo pracovněprávní vztahy (§ 12 zákona č. 309/2006 Sb.) ☐ zaměstnanec agentury práce nebo dočasně přidělený	

<p>k výkonu práce za účelem prohloubení kvalifikace u jiné právnické nebo fyzické osoby [§ 38a zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, § 91a zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.</p>
<p>8. Trvání dočasné pracovní neschopnosti následkem úrazu:</p> <p>od: do: celkem kalendářních dnů:</p>

D. Údaje o úrazu

<p>1. Datum úrazu: Hodina úrazu: Datum úmrtí úrazem postiženého zaměstnance:</p>	<p>2. Počet hodin odpracovaných bezprostředně před vznikem úrazu:</p>
<p>3. Druh zranění ^{a)}:</p>	<p>4. Zraněná část těla:</p>
<p>5. Počet zraněných osob celkem:</p>	
<p>6. Co bylo zdrojem úrazu?</p> <p>☐ dopravní prostředek</p> <p>☐ stroje a zařízení přenosná nebo mobilní</p> <p>☐ materiál, břemena, předměty (pád, přiražení, odlétnutí, náraz, zavalení)</p> <p>☐ pád na rovině, z výšky, do hloubky, propadnutí</p> <p>☐ nástroj, přístroj, nářadí</p>	<p>☐ průmyslové škodliviny, chemické látky, biologické činitele</p> <p>☐ horké látky a předměty, oheň a výbušniny</p> <p>☐ stroje a zařízení stabilní</p> <p>☐ lidé, zvířata nebo přírodní živly</p> <p>☐ elektrická energie</p> <p>☐ jiný blíže nespecifikovaný zdroj</p> <p style="text-align: right;">a) ☐☐☐☐</p>
<p>7. Proč k úrazu došlo? (příčiny)</p> <p>☐ pro poruchu nebo vadný stav některého ze zdrojů úrazu</p> <p>☐ pro špatné nebo nedostatečné vyhodnocení rizika</p> <p>☐ pro závady na pracovišti</p>	<p>☐ pro nedostatečné osobní zajištění zaměstnance včetně osobních ochranných pracovních prostředků</p> <p>☐ pro porušení předpisů vztahujících se k práci nebo pokynů zaměstnavatele úrazem postiženého zaměstnance</p> <p>☐ pro nepředvídatelné riziko práce nebo selhání lidského činitele</p> <p>☐ pro jiný, blíže nespecifikovaný důvod</p> <p style="text-align: right;">a) ☐☐</p>
<p>8. Byla u úrazem postiženého zaměstnance zjištěna přítomnost alkoholu nebo jiných návykových látek?</p>	<p style="text-align: right;">a) ☐☐</p>

<p>9. Popis úrazového děje, rozvedení popisu místa, příčin a okolností, za nichž došlo k úrazu. (V případě potřeby připojte další list).</p>																					
<table border="1"><tr><td data-bbox="1139 981 1145 990">8/</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>		8/																			
8/																					

<p>10. Uvedte, jaké předpisy byly v souvislosti s úrazem porušeny a kým, pokud bylo jejich porušení do doby odeslání záznamu zjištěno. (V případě potřeby připojte další list)⁹⁾.</p>
<p>11. Opatření přijatá k zabránění opakování pracovního úrazu:</p>

E. Vyjádření úrazem postiženého zaměstnance a svědků úrazu

--

Úrazem postižený zaměstnanec	_____
	datum, jméno a podpis
Svědci	_____
	datum, jméno a podpis

	datum, jméno a podpis
Zástupce zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci ⁹⁾	_____
	datum, jméno a podpis
Zástupce odborové organizace ⁹⁾	_____
	datum, jméno a podpis
Za zaměstnavatele ⁹⁾	_____
	datum, jméno a podpis
	pracovní zařazení:

^{a)} Vyplní orgán inspekce práce, popřípadě orgán báňské správy.

^{b)} Vyplní zaměstnavatel.

^{c)} Uvede se typ pracoviště, pracovní plochy nebo lokality, kde byl úrazem postižený zaměstnanec přítomen nebo pracoval těsně před úrazem, a kde došlo k úrazu, například průmyslová plocha,

stavební plocha, zemědělská nebo lesní plocha, zdravotnické zařízení terciární sféra – úřad.

^{d)} Činností se rozumí hlavní typ práce s určitou délkou trvání, kterou úrazem postižený zaměstnanec vykonával v čase, kdy k úrazu došlo, například svařování plamenem. Nejedná se o konkrétní úkon, například zapálení hořáku při svařování plamenem.

^{e)} Uvede se následek zranění, například zlomenina, řezné poranění, traumatická amputace, pohmoždění, popálení, otrava, utonutí.

^{f)} Porušení předpisů se týká jak předpisů právních, tak i ostatních a konkrétních pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, daných zaměstnanci vedoucími zaměstnanci, kteří jsou mu nadřízeni ve smyslu § 349 odst. 1 a 2 zákoníku práce. Předpisy se rozumí předpisy na ochranu

života a zdraví, předpisy hygienické a protiepidemické, technické předpisy, technické dokumenty a technické normy, stavební předpisy, dopravní předpisy, předpisy o požární ochraně a předpisy o zacházení s hořavinami, výbušninami, zbraněmi, radioaktivními látkami, chemickými látkami a chemickými přípravky a jinými látkami škodlivými zdraví, pokud upravují otázky týkající se ochrany života a zdraví.

^{g)} V případě, že některá z osob, které záznam o úrazu podepisují, chce podat vyjádření, učiní tak na zvláštním listě, který se k záznamu o úrazu připojí.

PŘÍLOHA P III: PŘÍLOHA Č.2 K NAŘÍZENÍ VLÁDY Č. 495/2001 SB.

Jednotlivými ochrannými prostředky jsou zejména:

Pro ochranu hlavy:

- a) ochranné přilby (používané např. v dolech, ve stavebnictví, lesnictví, zemědělství a průmyslu),
- b) ochrany proti skalpování (čepice, barety, síťky na vlasy – se štítkem nebo bez, apod.)
- c) ochranné pokrývky hlavy (barety, čepice, nepromokavé klobouky apod., vyrobené z textilie, impregnované textilie aj.).

Pro ochranu sluchu:

- a) zátkové chrániče sluchu a podobné prostředky,
- b) mušlové chrániče sluchu,
- c) akustické přilby (tzv. protihlukové přilby)
- d) mušlové chrániče sluchu, které lze připojit k ochranným přilbám,
- e) chrániče sluchu s přijímačem a nízkofrekvenční indukční smyčkou,
- f) ochrana sluchu s interkomem.

Pro ochranu očí a obličej:

- a) ochranné brýle,
- b) ochranné brýle proti záření rentgenovému, laserovému, ultrafialovému, infračervenému, viditelnému (proti oslnění),
- c) ochranné obličejové štíty,
- d) svářečské kukly a štíty (štíty s držadlem, kukly s upínacím náhlavním páskem nebo kukly, které lze připevnit na ochranné přilby).

Pro ochranu dýchacích orgánů:

- a) masky a polomasky s filtry proti částicím, parám, plynům a proti radioaktivnímu prachu s vhodnou lícnicovou částí,
- b) izolační dýchací přístroje a přívodem vzduchu,
- c) prostředky na ochranu dýchacích orgánů včetně snímatelné svářečské kukly,
- d) potápěčské dýchací přístroje a vybavení.

Pro ochranu rukou a paží:

- a) rukavice na ochranu před:
 - mechanickým poškozením (proti bodnutí, proříznutí, vibracím apod.),
 - chemickými látkami a biologickými činiteli
 - elektřinou, žářem a nízkými teplotami
 - ionizujícím zářením,
- b) palcové rukavice,
- c) ochranné prsty,
- d) ochranné rukávy,
- e) ochranné nátepníky pro těžkou práci,
- f) dlaňovice
- g) ochranné rukavice pro práci ve vlhkém, mokřem nebo znečišťujícím prostředí.

Pro ochranu nohou:

- a) obuv polobotková, kotničková, poloholeňová, holeňová a vysoká, zejména do vlhkého prostředí,
- b) obuv s ochrannou a bezpečnostní tužinkou,
- c) obuv, kterou lze rychle vyzout,
- d) obuv a přezůvková obuv s podešví odolnou proti žáru,

- e) obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv s protiskluznou podešví,
- f) obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv odolná proti vibracím,
- g) obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv antistatická,
- h) obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv tepelně izolační,
- i) ochranná obuv pro obsluhu přenosných řetězových pil,
- j) dřeváky,
- k) ochrana proti pořezání,
- l) chrániče kolen,
- m) snímatelné chrániče nártu,
- n) kamaše,
- o) vyměnitelné podešve (odolné proti žáru, propíchnutí nebo potu),
- p) snímatelné hroty pro chůzi na ledu a sněhu nebo na kluzkých podlahovinách.

Pro ochranu trupu a břicha:

- a) ochranné vesty, kabáty a zástěry pro ochranu před strojním zařízením a před ručním nářadím (bodnutí, pořezání, rozstříknutí roztaveného kovu apod.)
- b) ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před chemickými a biologickými látkami,
- c) vyhřívané vesty,
- d) záchranné plovací vesty,
- e) zástěry na ochranu před rentgenovým zářením,
- f) bederní pásy, protektory.

Pro ochranu celého těla

Prostředky pro prevenci pádu:

- a) úplná výstroj pro prevenci pádů včetně veškerých doplňků,
- b) brzdné zařízení pohlcující kinetickou energii včetně veškerých nezbytných doplňků,
- c) prostředky pro polohování těla,

Ochranné oděvy:

- a) ochranné pracovní oděvy (dvojdílné, kombinézy),
- b) oděvy poskytující ochranu před strojním zařízením a ručním nářadím (proti bodnutí, pořezání apod.),
- c) oděvy na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli,
- d) oděvy chránící před rozstříkem roztaveného kovu nebo před infračerveným zářením,
- e) oděvy odolné proti žáru a ohni,
- f) oděvy proti chladu a vodě (nepromokavé),
- g) oděvy na ochranu před ionizujícím zářením,
- h) oděvy prachotěsné,
- i) oděvy plynotěsné,
- j) oděvy a doplňky s vysokou viditelností z retroreflexních a fluorescenčních materiálů (pásky na rukávy, rukavice apod.),
- k) potápěčské oděvy,
- l) ochranné přikrývky.

PŘÍLOHA P IV: PŘÍLOHA Č.3 K NAŘÍZENÍ VLÁDY Č. 495/2001 SB.

Práce a činnost, které vyžadují poskytování ochranných prostředků, jsou zejména:

1. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu hlavy a lebky

Ochranné přilby:

- a) práce na staveništi,
- b) práce spojené s údržbou, opravami a modernizací ocelových mostů, ocelových konstrukcí budov, stožárů, věží, ocelových konstrukcí vysokých pecí, v ocelárnách a válcovnách, velkých nádrží, velkém potrubí, v kotelnách a elektrárnách,
- c) práce spojené s údržbou a opravami v jamách, výkopech, šachtách a tunelech,
- d) zemní práce a práce v lomech,
- e) práce v podzemí, povrchových dolech, otevřených výkopech, při likvidaci skládek uhlí,
- f) práce s expanzními osazovacími přístroji,
- g) trhací práce,
- h) práce v blízkosti zdvihacích zařízení, jeřábů a dopravníků,
- i) práce u vysokých pecí, u redukčních pecí při zpracování kovů, kování, kování v zápustce, slévání,
- j) práce na průmyslových pecích, kontejnerech, strojním zařízení, silech zásobnicích a potrubích,
- k) stavba a opravy lodí,
- l) práce při posunování železničních vagónů,
- m) práce na jatkách,
- n) záchranné práce a zdolávání havárií, nejsou-li vykonávány záchrannými sbory a službami,
- o) práce při chovu koní,
- p) těžba dříví, manipulace s kulatinou,
- q) obsluha zakladačů a vysokozdvížných vozíků.

2. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu nohou

2.1 Ochranná obuv s podešvemi odolnými proti propíchnutí:

- a) práce při výstavbě skeletu budov, základů a silniční práce,
- b) lešenářské práce,
- c) demoliční práce,
- d) práce s betonovými a prefabrikovanými díly, stavby bednění a jeho odstraňování,
- e) nádvorní práce a práce ve skladištích,
- f) práce na střechách,
- g) práce v lese,
- h) práce v chemických provozech.

2.2 Ochranná obuv s podešvemi, které nejsou odolné proti proražení, proříznutí:

- a) práce na ocelových mostech, ocelových konstrukcích budov, stožárech, věžích, výtazích, ocelových konstrukcích, vysokých pecí, v ocelárnách a válcovnách, velkých nádrží, velkých potrubí, jeřábích, kotelnách, elektrárnách,
- b) práce při stavbě pecí, topných a větracích zařízení a montáži kovových dílů,
- c) práce při přestavbách a údržbářské práce,
- d) práce u vysokých pecí, u redukčních pecí, v ocelárnách, válcovnách, při zpracování . kovů, kování, kování do zápustky, lisování tepla, tažení drátu,
- e) práce v kamenolomech a otevřených výkopech, na uhelných skrývkách,
- f) práce při dobývání a zpracování hornin,

- g) práce při výrobě a zpracování plochého a obalového skla,
- h) práce při vyzdívání pecí v keramickém průmyslu,
- i) práce s formami v keramickém průmyslu,
- j) práce při formování v keramickém průmyslu a práce v průmyslu stavebních hmot,
- k) práce v dopravě a skladování,
- l) práce s mraženými bloky masa a s bloky konzervovaných potravin,
- m) práce při stavbě a opravách lodí,
- n) práce při posunování železničních vagónů,
- o) práce u rámových pil,
- p) dlouhodobá práce ve stoje.

2.3 Ochranná obuv s podpatky nebo na klínu a s podešvemi odolnými proti proražení, proříznutí:

práce na střeších.

2.4 Ochranná obuv s tepelně izolační podešví:

práce na velmi horkých nebo velmi studených materiálech nebo při práci s nimi.

2.5 Ochranná obuv, kterou lze snadno vyzout:

práce, při které se vyskytuje riziko proniknutí roztavené látky

2.2 Ochranná obuv s protiskluzovou podrážkou:

práce ve vlhkém prostředí nebo na kluzkých plochách.

3. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu zraku nebo obličeje

Ochranné brýle, obličejové štíty nebo stínítka:

- a) svářecí, broušící a rozbrušovací práce,
- b) práce při utěšňování a sekání,
- c) práce při dobývání a zpracování hornin,
- d) práce s expanzními vsazovacími přístroji,
- e) práce na hrubovacích strojích, které jsou zdrojem malých úlomků,
- f) kování do zápustky,
- g) odstraňování částí materiálů nebo práce, při nichž vznikají úlomky nebo stěpiny (kovoobrábění, dřevoobráběcí),
- h) práce při tryskání abrazivních látek,
- i) práce s kyselinami a zásadami, jejich roztoky, dezinfekčními látkami a žíravými čistícími prostředky,
- j) práce, při nichž se rozprašují kapaliny,
- k) práce s roztavenými látkami nebo v blízkosti těchto látek
- l) práce v sálavém teple,
- m) práce s lasery,
- n) práce s přenosnými řetězovými pilami a křovinořezy.

4. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu dýchacích orgánů

Ochranné prostředky dýchacích orgánů:

- a) práce v nádržích, omezených prostorech a u průmyslových pecí vytápěných plynem,
- b) práce v blízkosti zavážky pece,
- c) práce v blízkosti plynových konvertoru a plynových potrubí vysoké pece,
- d) práce v blízkosti odpichu vysoké pece, kde se mohou vyskytovat dýmy obsahující nebezpečné chemické látky,
- e) práce při vyzdívání pecí a u licích pánví, kde je vysoká prašnost,
- f) nanášení nátěrů stříkáním nebo práce s organickými rozpouštědly,
- g) práce v dolech, kamenolomech, šachtách, stokách a dalších podzemních prostorech souvisejících s kanalizací,

- h) práce s lepidly obsahujícími organická rozpouštědla (pokladači podlahovin, lepení textilií) apod.,
- i) mytí a odmašťování strojních součástí,
- j) práce při přípravě sklářského kmene,
- k) práce v mrazírnách, kde je nebezpečí úniku chladícího média,
- l) práce při zpracování sypkých materiálů a při čištění zásobníků sypkých hmot,
- m) broušení dřeva,
- n) demoliční práce.

5. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu sluchu

Chrániče sluchu:

- a) práce při kování a obrábění kovů,
- b) práce při lisování kovů a skla,
- c) práce s kompresory a pneumatickými sbíječkami a kladivy,
- d) práce pozemního personálu na letištích,
- e) práce beranění pilot,
- f) práce s dřevozpracujícími a textilními stroji a zařízeními,
- g) práce při těžbě a zpracování kamene a dřeva,
- h) obsluha zemních a stavebních strojů,
- i) obsluha lahvárenských linek,
- j) práce s expanzními vsazovacími přístroji.

6. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu těla, paží a rukou

6.1 Ochranné oděvy:

- a) práce s kyselinami a zásadami, jejich roztoky, dezinfekčními prostředky, žíravými čistícími prostředky a ochrannými postřiky,
- b) práce s horkými materiály nebo v jejich blízkosti a všude tam, kde jsou pociťovány vlivy vysoké teploty,
- c) práce při výrobě skla,
- d) otryskávací práce,
- e) práce v prostorech s teplotou hluboko pod bodem mrazu,
- f) práce při čištění čistíren, nádrží a kanálů.

6.2 Ohnivzdorné ochranné oděvy:

- a) svařování v omezených prostorech,
- b) opravy tavících agregátů kovu a skla.

6.3 Zástěry odolné proti proříznutí, probodnutí:

- a) práce při vykošťování a řezání masa,
- b) práce s ručními noži, při kterých je třeba táhnout nůž směrem k tělu.

6.4 Kožené zástěry:

- a) svařovací práce,
- b) kovářské práce,
- c) slévačské práce.

6.5 Ochrana předloktí:

práce při vykošťování a krájení masa.

6.6 Rukavice:

- a) svařování,
- b) manipulace s předměty s ostrými hranami – s výjimkou strojů, kde je nebezpečí, že budou rukavice zachyceny,
- c) nechráněná práce s kyselinami a roztoky žíravín,
- d) práce s ropnými produkty,

- e) práce s podchlazenými výrobky a předměty,
- f) práce s expanzními vsazovacími přístroji.

6.7 Rukavice z kovové síťoviny:

- a) práce při vykost'ování a krájení masa,
- b) krájení masa ručním nožem při porážení zvířat a výrobě masa,
- c) práce při výměně nožů u řezacích strojů.

7. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu před nepříznivým počasím

práce ve venkovním prostředí v deštivém a chladném počasí

8. Práce a činnosti, které vyžadují použití výstražných oděvů

práce při nichž je zapotřebí, aby zaměstnanci byli zřetelně viditelní

9. Práce a činnosti, které vyžadují použití bezpečnostních pásů a postrojů

- a) práce na lešeních a konstrukcích,
- b) práce při montáži stavebních prefabrikátů,
- c) práce na stožárech.

10. Práce a činnosti, které vyžadují použití bezpečnostních lan

- a) práce v kabinách výškových jeřábů
- b) práce ve výškových kabinách stohovacích a zakládacích zařízení ve skladištích,
- c) práce ve vysokých částech vrtných věží,
- d) práce v šachtách a stokách.

11. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu pokožky:

- a) práce při zpracování barev a materiálů k nanášení,
- b) práce při vydělávání kůží,
- c) práce ve vlhkém prostředí,
- d) čistící a údržbářské práce, při nichž může dojít ke kontaminaci pokožky,
- e) práce s ionizujícím zářením.

PŘÍLOHA P V: PŘÍLOHA Č.4 K NAŘÍZENÍ VLÁDY Č. 495/2001 SB.

Příklady druhu prací z hlediska znečištění:

Druhy prací	Příklady profesí a profesních činností
Práce velmi nečistá	asfaltěři, lakýrníci, vulkanizéři, deratizéři, galvanizéři, hlubinná těžba, obsluha kotelen na pevná paliva, obsluha a údržba zemních strojů, obsluha a údržba strojních zařízení, hutníci
Práce nečistá	seřizovači, vazači, řidiči nákladních vozidel, traktorů a zemědělských strojů, zedníci, montéři, stavební dělníci, obsluha stavebních strojů, lesní a zemědělství dělníci, kováři, provozní chemici, dělníci v potravinářské výrobě, řezníci, uzenáři, svářeči, chovatelé zvířat, obsluha kovoobráběcích strojů, práce ve zdravotnictví způsobující podráždění pokožky
Práce méně čistá	mistři, pracovníci technické kontroly, jeřábníci, skladoví dělníci, řidiči osobních vozidel, servisní technici, obuvníci, tesaři, obrábění dřeva, montáž elektrotechnických výrobků, zásobování, úklid
Práce čistá	administrativa, obsluha plynových kotelen, dozor, měření, obchod, služby, školství, věda, výzkum

Doporučená množství mycích a čisticích prostředků:

Druhy prací	Mycí prostředek – množství v gramech za měsíc	Čisticí pasta – množství v gramech za měsíc
Práce velmi nečistá	200	900
Práce nečistá	100	600
Práce méně čistá	100	300
Práce čistá	100	-
Konkrétní upřesnění množství mycích a čisticích prostředků provede zaměstnavatel podle vyhodnocení rizik.		
Společně pro všechny druhy prací minimálně dva ručníky za rok.		